

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	18.12.2019.	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	23-2/19-4	
VEZA:		
EPA:	899 XXVI	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

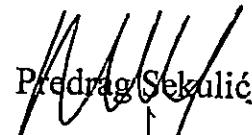
SKUPŠTINA CRNE GORE

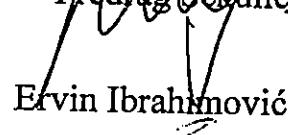
Predsjedniku

Ivanu Brajoviću

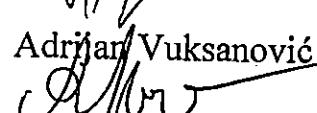
Na osnovu član 93 stav 1 Ustava Crne Gore, podnosimo **PREDLOG ZAKONA O FINANSIRANJU POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA**, radi stavljanja u skupštinsku proceduru.

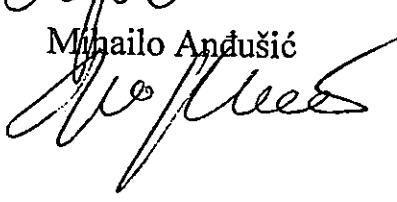
POSLANICI

Predrag Sekulić

Ervin Ibrahimović

Andrija Popović

Adrijan Vuksanović

Mihailo Andušić

PREDLOG

ZAKON O FINANSIRANJU POLITIČKIH SUBJEKATA I IZBORNIH KAMPANJA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za redovan rad i izbornu kampanju političkih subjekata, zabrane i ograničenja raspolaganja državnom imovinom, fondovima i javnim ovlašćenjima u toku kampanje i kontrola, nadzor i revizija finansiranja i finansijskog poslovanja političkih subjekata u cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti njihovog poslovanja.

Politički subjekt i izborna kampanja

Član 2

Politički subjekti, u smislu ovog zakona, su: političke partije, koalicije, grupe birača i kandidati za izbor Predsjednika Crne Gore.

Politička partija je organizacija građana koja je upisana u Registar političkih partija kod nadležnog organa u skladu sa Zakonom o političkim partijama.

Koalicije su oblik udruživanja političkih subjekata radi zajedničkog učestvovanja na izborima, koji svoje međusobne odnose uređuju ugovorom ovjerenim u skladu sa zakonom kojim se uređuje ovjeravanje potpisa, rukopisa i prepisa.

Grupe birača su oblik udruživanja birača radi zajedničkog nastupa na izborima koji svoje međusobne odnose, uključujući i određivanje odgovornog lica, uređuju ugovorom ovjerenim u skladu sa zakonom kojim se uređuje ovjeravanje potpisa, rukopisa i prepisa.

Kandidat za izbor Predsjednika Crne Gore je fizičko lice koje se kandiduje na izborima za Predsjednika Crne Gore, u skladu sa zakonom kojim se uređuje izbor Predsjednika Crne Gore.

Izborna kampanja je skup aktivnosti političkog subjekta od dana raspisivanja izbora do dana proglašenja konačnih rezultata izbora, a koje se odnose na: javno predstavljanje i promovisanje kandidata, promovisanje i obrazlaganje izbornih programa sa ciljem uvjeravanja birača da glasaju za kandidata tog političkog subjekta ili izbornu listu koju podnosi taj politički subjekt.

Redovan rad je skup aktivnosti političkog subjekta koje se ne odnose na izbornu kampanju.

Izvori finansiranja

Član 3

Politički subjekti sredstva za redovan rad i izbornu kampanju mogu sticati iz javnih i privatnih izvora, u skladu sa ovim zakonom.

Kontrola finansiranja

Član 4

Kontrolu finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja vrši Agencija za sprječavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija) osnovana u skladu sa posebnim zakonom.

O rezultatima kontrole Agencija sačinjava zapisnik, koji dostavlja subjektu kontrole i obavezno objavljuje na internet stranici Agencije.

Javni izvori

Član 5

Javni izvori, u smislu ovog zakona, su sredstva koja se izdvajaju iz budžeta Crne Gore i budžeta lokalne samouprave (u daljem tekstu: budžetska sredstva).

Privatni izvori

Član 6

Privatni izvori, u smislu ovog zakona, su: članarine, prilozi, legati i zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih institucija u Crnoj Gori.

Članarina je novčani iznos koji član političkog subjekta redovno plaća, na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke partije, a koji na mjesečnom nivou ne može preći iznos od 10% prosječne mjesečne neto zarade u Crnoj Gori za prethodnu godinu.

Član političke partije dužan je da uplatu članarine vrši sa svog tekućeg računa.

Prilozi su:

- uplate koje fizička i pravna lica, privredna društva i preduzetnici dobровoljno daju političkom subjektu;
- pružanje usluge ili proizvodi dati političkom subjektu bez naknade ili pod uslovima kojima se taj politički subjekt stavlja u povlašteni položaj u odnosu na druge potrošače, zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih institucija i organizacija pod uslovima koji odstupaju od tržišnih, kao i otpis dijela dugova (u daljem tekstu: nenovčani prilog).

Prilog može da se primi isključivo preko žiro računa političkog subjekta.

Prilog se smatra prihvaćenim ako se ne vrati davaocu priloga u roku od pet dana od dana prijema.

Organ upravljanja pravnog lica, odnosno privrednog društva iz stava 4 ovog člana dužan je da o prilogu donese odluku i dostavi je primaocu priloga.

Dobrovoljni rad volontera za potrebe političkog subjekta, koji ne zahtijeva posebne kvalifikacije, ne smatra se uslugama iz stava 4 ovog člana.

Nenovčani prilozi se obračunavaju prema tržišnoj vrijednosti i prijavljuju kao prihod.

Način obračunavanja i izvještavanja o nenovčanim prilozima utvrđuje se pravilima Agencije.

Legat je poklon koji se sastoji od novca ili pokretnih dobara umjetničke, kulturne ili istorijske vrijednosti ili nepokretnosti koji se političkom subjektu stavlja na raspolaganje i korišćenje.

Zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih institucija u Crnoj Gori su krediti, zajmovi i ostale usluge banaka i drugih finansijskih institucija, u skladu sa zakonom.

Privatni izvori iz stava 1 ovog člana mogu se prikupljati samo preko odgovarajućeg žiro računa.

Član 7

Zabranjeno je da politička partija stiče udio ili akcije u privrednom društvu.

Politički subjekt ne može sticati prihod od promotivne ili komercijalne djelatnosti.

Korišćenje budžetskih sredstava

Član 8

Budžetska sredstva mogu se koristiti za finansiranje:

- 1) redovnog rada političkih subjekata;
- 2) troškova izborne kampanje za izbor poslanika i odbornika i izbor Predsjednika Crne Gore.

Budžetska sredstva iz stava 1 tačka 1 ovoga člana ne obuhvataju sredstva za finansiranje zaposlenih u poslaničkim klubovima i obezbjeđenje poslovnih prostorija za potrebe političkih subjekata.

Zabranjena je upotreba budžetskih sredstava za lične potrebe kandidata političkog subjekta.

Sredstva za finansiranje zaposlenih u poslaničkim klubovima i obezbjeđenje poslovnih prostorija za poslaničke klubove obezbjeđuje Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština).

Poslovne prostorije za redovan rad parlamentarnih političkih subjekata obezbjeđuje organ zadužen za poslove imovine.

Sredstva za poslovne prostorije za potrebe odborničkih klubova i za finansiranje nadoknade sekretara odborničkog kluba obezbjeđuje skupština jedinice lokalne samouprave, odnosno, organ zadužen za poslove imovine.

Pravo na budžetska sredstva

Član 9

Pravo na budžetska sredstva iz člana 8 stav 1 tačka 1 ovog zakona ima politički subjekt koji učestvuje na izborima i osvoji najmanje jedan poslanički, odnosno odbornički mandat.

Pravo na budžetska sredstva iz člana 8 stav 1 tačka 2 ovog zakona ima podnositac potvrđene i proglašene izborne liste, odnosno kandidature za izbor Predsjednika Crne Gore.

Korišćenje sredstava iz privatnih izvora

Član 10

Za finansiranje redovnog rada i troškova izborne kampanje politički subjekt može koristiti sredstva iz privatnih izvora, u skladu sa ovim zakonom.

II. FINANSIRANJE REDOVNOG RADA POLITIČKIH SUBJEKATA

Član 11

Troškovi redovnog rada političkih subjekata su troškovi koji proističu iz obavljanja redovnog rada, a odnose na: troškove zarada zaposlenih i troškove angažovanja stručnjaka i saradnika; poreze i doprinose; administrativne i kancelarijske troškove, uključujući troškove zakupa prostorija za rad, režijske troškove, troškove prevoza, troškove organizacije sastanaka i događaja, troškove promocije rada i ciljeva političkih subjekata između izbora, troškove međunarodnih aktivnosti političkih subjekata, troškove organizovanja obuka za članove i aktiviste političkih subjekata, troškove istraživanja javnog mnjenja, troškove za nabavku i održavanje opreme, provizije banaka i slične izdatke svojstvene redovnom radu političkih subjekata.

Raspodjela budžetskih sredstava

Član 12

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini iznose 0,5% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova (tekući budžet), za godinu za koju se budžet donosi.

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u skupštini opštine, Glavnog grada i Prijestonice (u daljem tekstu: Skupština opštine) iznose 1,1% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta (tekući budžet), za godinu za koju se budžet opštine, Glavnog grada i Prijestonice (u daljem tekstu: Opština) donosi.

Izuzetno, za opštine čiji je budžet manji od pet miliona eura, budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u skupštini opštine iznose od 1,1% do 3% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta (tekući budžet), za godinu za koju se budžet opštine donosi.

Sredstva iz st. 1, 2 i 3 ovog člana u visini od 20% raspodjeljuju se u jednakim iznosima političkim subjektima koji su osvojili mandate u Skupštini, odnosno skupštinama opština, a ostalih 60% sredstava, srazmjerno ukupnom broju poslaničkih, odnosno odborničkih mandata koja imaju u trenutku raspodjele, dok se ostalih 20% raspodjeljuju u jednakim iznosima političkim subjektima u Skupštini, odnosno skupštinama opština, srazmjerno broju izabranih predstavnika manje zastupljenog pola.

U slučaju spajanja dvije ili više partija, u skladu sa Zakonom o političkim partijama, budžetska sredstva koja se raspoređuju u skladu sa stavom 4 ovog člana pripadaju političkoj partiji koja je kao pravni sljedbenik spojenih partija upisana u Registar političkih partija.

Sredstva iz stava 4 ovog člana koja dobije politički subjekt koji je na izborima nastupao kao koalicija, odnosno grupa birača, raspodjeljuju se u skladu sa sporazumom, odnosno aktom o obrazovanju tih političkih subjekata.

Ukoliko poslanik ili poslanici, odbornik ili odbornici nakon konstituisanja skupštine u koju su izabrani napuste ili promijene članstvo u političkom subjektu, finansijska sredstva koja se raspoređuju u skladu sa stavom 4 ovog člana ostaju političkom subjektu kojem je poslanik, odnosno odbornik pripadao u trenutku konstituisanja skupštine.

Organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo), odnosno organ lokalne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: organ lokalne uprave) sredstva iz stava 4 ovog člana mjesečno prenosi političkom subjektu, do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Iznos sredstava iz stava 4 ovog člana, kao i iznos neizmirenih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, objavljuje na svojoj internet stranici, do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave obustaviće uplatu sredstava iz stava 4 ovog člana političkom subjektu, ako u roku iz člana 47 ovog zakona ne podnese godišnji konsolidovani finansijski izvještaj za prethodnu godinu.

Raspodjela budžetskih sredstava za redovno finansiranje ženskih organizacija u političkim partijama

Član 13

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima u Skupštini iznose 0,06% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova (tekući budžet), za godinu za koju se budžet donosi.

Budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima u skupštini opštine iznose 0,11% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta (tekući budžet), za godinu za koju se budžet opštine donosi.

Izuzetno, za opštine čiji je budžet manji od pet miliona eura, budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima u skupštini opštine iznose

od 0,11% do 0,3% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta (tekući budžet), za godinu za koju se budžet opštine donosi.

Sredstva iz st. 1, 2 i 3 ovog člana raspodjeljuju se u jednakim iznosima političkim subjektima u Skupštini, odnosno skupštinama opština za rad ženskih organizacija.

Sredstva iz stava 4 ovog člana koja dobije politički subjekt koji je na izborima nastupao kao koalicija, odnosno grupa birača, raspodjeljuju se u skladu sa sporazumom, odnosno aktom o obrazovanju tih političkih subjekata.

Sredstva iz st. 1, 2 i 3 ovog člana su namijenjena isključivo finansiranju ženskih organizacija u političkim subjektima i mogu se trošiti samo u skladu statutom te ženske organizacije.

Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, sredstva iz stava 4 ovog člana mjesечно prenosi političkom subjektu, do petog u mjesecu za prethodni mjesec, na podračun ženske organizacije.

Iznos sredstava iz stava 4 ovog člana, kao i iznos neizmirenih sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, objavljuje na svojoj internet stranici, do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, obustaviće uplatu sredstava iz stava 4 ovog člana političkom subjektu, ako u roku iz člana 47 ovog zakona ne podnese godišnji konsolidovani finansijski izvještaj za prethodnu godinu koji sadrži poseban izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava iz ovog člana.

Finansiranje iz privatnih izvora

Član 14

Visina sredstava iz privatnih izvora koje politički subjekt prikuplja za redovan rad u tekućoj kalendarskoj godini može iznositi do 100% sredstava koja mu pripadaju iz budžetskih sredstava u skladu sa članom 12 stav 4 ovog zakona.

Politički subjekt koji nema pravo na budžetska sredstva može prikupljati sredstva iz privatnih izvora u visini do 10% ukupnih sredstava iz člana 12 stav 1 ovog zakona.

Odluku o visini članarine za tekuću godinu politički subjekt dostavlja Agenciji najkasnije do kraja januara tekuće godine, a Agencija je objavljuje na svojoj internet stranici najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema.

Za finansiranje političkog subjekta fizičko lice može da uplati najviše 5.000 eura, a pravno lice najviše 20.000 eura na godišnjem nivou.

Sredstva iz stava 4 ovog člana ne smiju preći ukupan iznos sredstava koja politički subjekti mogu koristiti za redovan rad i finansiranje troškova izborne kampanje.

Odluku o visini budžetskih sredstava iz stava 1 ovog člana donosi Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, najkasnije do 31. januara tekuće godine i objavljuje na svojoj internet stranici u roku od sedam dana od dana donošenja odluke.

III. FINANSIRANJE IZBORNE KAMPANJE ZA IZBOR POSLANIKA I ODBORNIKA

Troškovi izborne kampanje

Član 15

Troškovi izborne kampanje su troškovi političkog subjekta koji proističu iz sprovodenja izborne kampanje na teritoriji na kojoj su raspisani izbori, a koji se odnose na: predizborne skupove, reklamne spotove i reklamni materijal, medijsko predstavljanje, oglase i publikacije, istraživanja javnog mnjenja, angažovanje opunomoćenih predstavnika političkog subjekta u prošireni sastav organa za sprovođenje izbora, režijske troškove i opštu administraciju, kao i troškove prevoza u periodu izborne kampanje.

Kada dva ili više političkih subjekata podnesu zajedničku listu, ukupni troškovi od strane tog političkog subjekta obuhvataju i troškove svih pojedinačnih političkih subjekata koji su podnijeli listu od početka kampanje do datuma podnošenja liste.

Politički subjekt je dužan da u roku od sedam dana prije dana održavanja izbora dostavi Agenciji izvještaj o medijskom oglašavanju u izbornoj kampanji.

Izvještaj iz stava 3 ovog člana sadrži podatke o iznosu cijene i iznosu ostvarenog popusta u cijeni za medijsko oglašavanje izborne kampanje, sa precizno označenim i klasifikovanim podacima o nazivu subjekta koji pruža usluge medijskog oglašavanja, broju i datumu računa za izvršene usluge medijskog oglašavanja, broju ugovorenih i izvršenih usluga medijskog oglašavanja, iznosu cijene bez popusta, popustu izraženom u procentu i plaćenom iznosu sa popustom.

Obrazac izvještaja iz stava 4 ovog člana uređuje Agencija, objavljuje ga na svojoj internet stranici i dostavlja političkim subjektima.

Subjekti koju pružaju usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje dužni su da Agenciji dostave cjenovnik usluga medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji u roku od 10 dana od dana raspisivanja izbora.

Subjektima koji Agenciji ne dostave cjenovnik izbornog oglašavanja u skladu sa rokom iz stava 6 ovog člana zabranjeno je pružanje usluga medijskog oglašavanja u toku izborne kampanje.

Cijena za sve pružene usluge političkim subjektima mora biti nominalno određena u cjenovniku koji je dostavljen Agenciji.

Cjenovnik iz stava 6 ovog člana ne smije se mijenjati u toku izborne kampanje.

Subjekti koji pružaju usluge medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji dužni su da dostave Agenciji ugovore koje su zaključili sa političkim subjektima u vezi sa izbornom kampanjom u roku od pet dana od dana zaključenja ugovora.

Agencija je dužna da cjenovnike i ugovore iz st. 6 i 10 ovog člana u roku od pet dana od dana prijema objavi na svojoj internet stranici.

Troškovi izborne kampanje političkog subjekta ne smiju preći iznos sredstava iz člana 19 stav 1 ovog zakona.

Finansiranje izborne kampanje iz sredstava sa redovnog računa

Član 16

Politički subjekt koji ima sredstava na svom redovnom računu može donijeti odluku da sredstva prikupljena za redovan rad političkog subjekta koristi za izbornu kampanju na osnovu posebne odluke koju dostavlja Agenciji.

Sredstva iz stava 1 ovog člana moraju biti uplaćena na poseban račun za finansiranje izborne kampanje iz člana 23 stav 1 ovog zakona.

Politički subjekt može uplatiti sopstvena sredstva na poseban račun za finansiranje izborne kampanje do dana zatvaranja posebnog računa.

Uplaćena sredstva na posebnom računu za finansiranje izborne kampanje mogu se koristiti isključivo za tu namjenu.

Sredstva sa posebnog računa za finansiranje izborne kampanje ne mogu biti predmet izvršenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak izvršenja i obezbjedenja, osim za naplatu troškova izborne kampanje.

Ako na posebnom računu za finansiranje izborne kampanje nakon izmirenja svih obaveza ostanu neutrošena sredstva politički subjekt je dužan da do zatvaranja posebnog računa sredstva prenese na svoj redovni račun.

Ograničenje ukupnog iznosa troškova izborne kampanje

Član 17

Sredstva sa posebnog računa koja su prikupljena za finansiranje izborne kampanje, mogu se koristiti isključivo za podmirenje troškova izborne kampanje.

Politički subjekt, čija je izborna lista potvrđena odlukom nadležne izborne komisije, ne može utrošiti sredstva sa posebnog računa iz člana 23 stav 1 ovog zakona, u iznosu koji premašuje najviši dozvoljeni iznos koji je utvrđen ovim zakonom.

Ograničenje troškova izborne kampanje

Član 18

Sredstva sa posebnog računa iz člana 23 stav 1 ovog zakona koja su prikupljena za finansiranje izborne kampanje, mogu se koristiti isključivo za podmirenje troškova izborne kampanje.

Sredstva iz stava 1 ovog člana ne smiju se koristiti za podmirenje ličnih troškova političkog subjekta, odnosno kandidata na izbornoj listi čiji je podnositelj politički subjekt i njegovih članova porodice.

Troškovima iz stava 2 ovog člana smatraju se izdaci za ličnu odjeću, stvari u domaćinstvu, otplatu ličnih dugova i dugova članova porodice i ostali izdaci koji nijesu u neposrednoj vezi sa izbornom kampanjom.

Raspodjela budžetskih sredstava

Član 19

Budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje iz člana 15 stav 1 ovog zakona, za izbor poslanika i odbornika, obezbjeđuju se u godini u kojoj se održavaju redovni izbori i to u iznosu od 0,25% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova (tekući budžet), za godinu za koju se budžet donosi.

Sredstva iz stava 1 ovog člana u visini od 20% raspodjeljuju se u jednakim iznosima političkim subjektima, u roku od osam dana od isteka roka za dostavljanje izbornih lista.

Sredstva iz stava 1 ovog člana u visini od 80% raspodjeljuju se političkim subjektima koji su osvojili mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata.

Sredstva iz stava 3 ovog člana raspodjeljuju se u roku od deset dana od dana kad politički subjekti dostave Agenciji izvještaje o sredstvima prikupljenim i utrošenim za izbornu kampanju sa propratnom dokumentacijom iz člana 49 ovog zakona.

Način prenosa budžetskih sredstava

Član 20

Sredstva iz člana 19 stav 3 ovog zakona Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave prenosi političkim subjektima, nakon dobijanja obavještenja od nadležne izborne komisije o broju osvojenih mandata i obavještenja Agencije o ispunjenju uslova iz člana 19 stav 4 ovog zakona.

Akt o prenosu sredstava iz stava 1 ovog člana, sa odgovarajućom dokumentacijom, objavljuje se na internet stranici Ministarstva, odnosno opštine, u roku od sedam dana od dana njegovog donošenja..

Vanredni izbori

Član 21

U slučaju održavanja vanrednih izbora potrebna sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje se određuju i raspodjeljuju iz tekuće budžetske rezerve u skladu sa članom 19 ovog zakona.

Sredstva iz privatnih izvora

Član 22

Politički subjekt može prikupljati sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje iz privatnih izvora samo u vrijeme trajanja izborne kampanje, u skladu sa odredbama ovog zakona.

Visina sredstava iz privatnih izvora, koja politički subjekt prikupi za finansiranje troškova izborne kampanje za izbor poslanika i odbornika, ne može preći tridesetostruki iznos sredstava koja mu pripadaju u smislu člana 19 stav 2 ovog zakona.

Obaveza otvaranja posebnog žiro računa

Član 23

U svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje politički subjekt otvara poseban žiro račun kod institucije ovlaštene za poslove platnog prometa, najkasnije narednog dana od dana potvrđivanja izborne liste o čemu, u roku od tri dana od dana otvaranja posebnog žiro računa, obavještava Agenciju, i taj račun se ne može koristiti u druge svrhe.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju da politički subjekt započne izbornu kampanju prije potvrđivanja izborne liste dužan je da, prije početka izborne kampanje, otvorи račun iz stava 1 ovog člana.

Sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju se na račun iz stava 1 ovog člana i sva plaćanja troškova izborne kampanje politički subjekt vrši sa tog računa, do zatvaranja posebnog računa.

Kada dva ili više političkih subjekata podnesu zajedničku listu (u daljem tekstu: koalicija), sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje tih političkih subjekata uplaćuju se na račun iz stava 1 ovog člana jednog od političkih subjekata, kojeg ti politički subjekti sporazumno odrede, o čemu obavještavaju Agenciju, u roku od tri dana od dana otvaranja računa.

Sredstva koja pojedinačni politički subjekt član koalicije iz stava 4 ovog člana uplaće na osnovu zaključenog međusobnog sporazuma, ne smatraju se prilozima ili prihodom političkog subjekta koji je otvorio žiro račun.

Za potrebe finansiranja izborne kampanje politički subjekt grupa birača, žiro račun otvara fizičko lice koga sporazumno odrede, na osnovu međusobnog ugovora koji su sklopili članovi grupe birača, a koji se dostavlja Agenciji u roku od tri dana od dana otvaranja računa.

Politički subjekt iz stava 4 ovog člana koje je sporazumno određeno, odnosno fizičko lice iz stava 6 ovog člana određeno na osnovu međusobnog ugovora, koji je otvorio poseban žiro račun iz stava 1 ovog člana je odgovorno za dostavljanje izvještaja i poštovanje propisanih obaveza, zabrana i ograničenja za politički subjekt koji učestvuje u izbornoj kampanji.

Ako sredstva za finansiranje izborne kampanje prikupljena iz privatnih izvora pređu iznos iz člana 22 stav 2 ovog zakona, višak sredstava se prebacuje na stalni žiro račun političkog subjekta ili političkih subjekata u skladu sa međusobnim sporazumom.

Ako ukupan iznos sredstava na stalnom žiro računu političkog subjekta pređe iznos iz člana 14 st. 1 i 2 ovog zakona, vrši se povraćaj sredstava u budžet Crne Gore, odnosno budžet lokalne samouprave.

Obaveza zatvaranja posebnog žiro računa

Član 24

Politički subjekt je dužan da poseban žiro račun iz člana 23 ovog zakona zatvori u roku od 90 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora o čemu, u roku od tri dana od dana zatvaranja posebnog žiro računa, obavještava Agenciju i dostavlja dokaz o zatvaranju istog.

Ukoliko obveznik uplate sredstava ne prenese na posebni račun do zatvaranja posebnog računa, obavezan je da isti iznos sredstava uplati političkom subjektu na redovan račun.

**Obaveze u slučaju odustanka od podnošenja, povlačenja, odbacivanja ili
odbijanja izborne liste**

Član 25

U slučaju iz člana 23 stav 2 ovog zakona da politički subjekt započne izbornu kampanju i otvori poseban žiro račun za finansiranje izborne kampanje prije potvrđivanja izborne liste, dužan je da vrati neutrošena sredstva uplatiocima srazmjerno uplaćenom iznosu ili da ih uplati u državni budžet, ukoliko odustane od podnošenja izborne liste, povuče izbornu listu, nadležna izborna komisija doneše rješenje o odbacivanju izborne liste koju je podnio ili ukoliko nadležna izborna komisija doneše rješenje kojim se odbija proglašenje izborne liste koju je podnio.

Politički subjekt iz stava 1 ovog člana dužan je da zatvori poseban račun za finansiranje izborne kampanje u roku od 15 dana od dana kad je nadležna izborna komisija objavila zbirnu izbornu listu i da Agenciji dostavi potvrdu o zatvaranju ovog računa u roku od pet dana od dana njegovog zatvaranja.

Politički subjekt iz stava 1 ovog člana dužan je da sačini izvještaj o finansiranju izborne kampanje zaključno sa danom zatvaranja posebnog računa iz člana 24 stav 3 ovog zakona i da ga dostavi Agenciji u roku od 20 dana od dana kad je nadležna izborna komisija objavila zbirnu izbornu listu.

Odgovorno lice

Član 26

Politički subjekt određuje lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja (u daljem tekstu: odgovorno lice), narednog dana od dana potvrđivanja izborne liste.

Odgovorno lice političkog subjekta grupe birača, određeno na osnovu međusobnog ugovora, odnosno odgovorno lice u političkom subjektu koaliciji koje je sporazumno određeno, odgovorno je za dostavljanje izvještaja i poštovanje obaveza, zabrana i ograničenja propisanih ovim zakonom za politički subjekt koji učestvuje u izbornoj kampanji.

Potpis odgovornog lica deponuje se kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa.

Politički subjekt obavještava Agenciju u roku od tri dana od dana određivanja lica iz stava 1 ovog člana, kao i o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica.

IV. FINANSIRANJE IZBORNE KAMPAÑE KANDIDATA ZA IZBOR PREDSJEDNIKA CRNE GORE

Raspodjela budžetskih sredstava

Član 27

Budžetska sredstva za finansiranje dijela troškova izborne kampanje iz člana 15 stav 1 ovog zakona, kandidata za izbor Predsjednika Crne Gore obezbjeđuju se u iznosu od 0,07% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova (tekući budžet), za godinu za koju se budžet donosi.

U slučaju održavanja samo jednog izbornog kruga, sredstva iz stava 1 ovog člana raspodjeljuju se na sljedeći način:

- 1) 20% svim kandidatima kojima je utvrđena kandidatura, u jednakim iznosima, u roku od 10 dana od dana utvrđivanja liste kandidata;
- 2) 80% kandidatima koji su osvojili preko 3% glasova, proporcionalno procentu osvojenih glasova.

U slučaju održavanja dva izborna kruga, sredstva iz stava 1 ovog člana raspodjeljuju se na sljedeći način:

- 1) 20% svim kandidatima kojima je utvrđena kandidatura, u jednakim iznosima, u roku od 10 dana od dana utvrđivanja liste kandidata;
- 2) 40% kandidatima koji su osvojili preko 3% glasova, proporcionalno procentu osvojenih glasova;
- 3) 40% obojici kandidata proporcionalno procentu osvojenih glasova.

Raspodjela sredstava iz stava 2 tačka 2 i stava 3 tač. 2 i 3 ovog člana izvršiće se nakon objavlјivanja konačnih rezultata izbora, u roku od sedam dana od dana dostavljanja Agenciji izvještaja o sredstvima prikupljenim i utrošenim za izbornu kampanju sa proratnom dokumentacijom iz člana 49 ovog zakona.

U slučaju održavanja vanrednih izbora, potrebna sredstva za pokriće troškova izborne kampanje određuju se i raspodjeljuju u skladu sa st. 1, 2, 3 i 4 ovog člana.

Sredstva iz privatnih izvora

Član 28

Politički subjekt može prikupljati sredstva iz privatnih izvora samo u vrijeme trajanja izborne kampanje.

Visina sredstava iz privatnih izvora koja kandidat prikupi za finansiranje izborne kampanje ne može preći ukupni iznos sredstava iz člana 27 stav 1 ovog zakona.

Ukupna vrijednost uplate i priloga fizičkog lica, odnosno preduzetnika za finansiranje izborne kampanje ne može preći iznos od 5.000 eura, a ukupna vrijednost uplate i priloga pravnog

lica, odnosno privrednog društva za finansiranje izborne kampanje ne može preći iznos od 20.000 eura

Obaveza otvaranja posebnog žiro računa

Član 29

U svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje kandidat otvara poseban žiro račun kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa, najkasnije narednog dana od dana potvrđivanja kandidature, odnosno utvrđivanja liste kandidata o čemu, u roku od tri dana od dana otvaranja posebnog žiro računa, obavještava Agenciju, i taj račun se ne može koristiti u druge svrhe.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju da kandidat započne izbornu kampanju prije potvrđivanja kandidature, odnosno utvrđivanja liste kandidata, dužan je da, prije početka izborne kampanje, otvoriti račun iz stava 1 ovog člana.

Sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju se na račun iz stava 1 ovog člana i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa tog računa.

Ako sredstva za finansiranje izborne kampanje prikupljena iz privatnih izvora predu iznos iz člana 28 stav 2 ovog zakona vrši se povraćaj sredstava u budžet Crne Gore.

Troškovi izborne kampanje političkog subjekta ne smiju preći iznos sredstava iz čl. 27 i 28 ovog zakona.

Obaveza zatvaranja posebnog žiro računa

Član 30

Kandidat za izbor Predsjednika Crne Gore je dužan da poseban žiro račun iz člana 29 ovog zakona zatvori u roku od 90 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora, o čemu u roku od tri dana od dana zatvaranja posebnog žiro računa, obavještava Agenciju i dostavlja dokaz o zatvaranju istog.

Ukoliko obveznik uplate sredstava ne prenese na posebni račun do zatvaranja posebnog računa, obavezan je da isti iznos sredstava uplati političkom subjektu na redovan račun.

Odgovorno lice

Član 31

Kandidat određuje odgovorno lice za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izveštaja, narednog dana od dana potvrđivanja kandidature, odnosno utvrđivanja liste kandidata.

Potpis odgovornog lica deponuje se kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa.

Kandidat, odnosno podnositelj predloga kandidata, obavještava Agenciju u roku od tri dana od dana određivanja lica iz stava 1 ovog člana, kao i o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica.

V. ZABRANE I OGRANIČENJA

Zabrana finansiranja

Član 32

Zabranjeno je političkim subjektima primanje materijalne, finansijske pomoći i nenovčanih priloga od: drugih država, privrednih društava i pravnih lica van teritorije Crne Gore, fizičkih lica i preduzetnika koja nemaju biračko pravo u Crnoj Gori, anonimnih darodavaca, javnih ustanova, pravnih lica i privrednih društava sa učešćem državnog kapitala, sindikata, vjerskih zajednica i organizacija, nevladinih organizacija, kazina, kladionica i drugih priređivača igara na sreću.

Zabranjeno je licu koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo sa elementima korupcije i organizovanog kriminala da finansira političkog subjekta.

U periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, fizičkom i pravnom licu iz st. 1 i 2 ovog člana zabranjeno je vođenje medijskih i javnih kampanja u ime ili za potrebe političkih subjekata.

Politički subjekti ne mogu se zaduživati kod fizičkih lica.

Pravna lica, privredna društva i preduzetnici i sa njima povezana pravna i fizička lica, koji su, na osnovu ugovora sa nadležnim organima, u skladu sa zakonom, vršili poslove od javnog interesa ili su zaključili ugovor u postupku javnih nabavki, u periodu od dvije godine koji prethodi zaključivanju ugovora, za vrijeme trajanja tog poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa, ne mogu davati priloge političkim subjektima.

Fizičko i pravno lice u odnosu na koje je poreski organ pokrenuo postupak prinudne naplate donošenjem zaključka o prinudnoj naplati poreske obaveze ne može davati priloge političkim subjektima.

Pravno lice koje u trajanju od tri mjeseca nije izmirilo dospjele obaveze prema zaposlenima ne može davati priloge političkim subjektima.

Član 33

Zabranjeno je obećavati ili stavljati u izgled političku ili bilo kakvu drugu protivuslugu, privilegiju ili ličnu korist fizičkom ili pravnom licu radi pribavljanja finansijske, materijalne ili nenovčane podrške političkom subjektu.

Zabranjeno je davanje priloga u novcu ili obliku proizvoda ili usluga preko trećih lica (posrednika).

Zabranjeno je prikrivanje privatnih izvora finansiranja i iznosa skupljenih iz privatnih izvora finansiranja.

Zabrana vršenja pritiska

Član 34

Zabranjeno je političkim subjektima, pravnim i fizičkim licima vršenje pritiska na pravna lica, privredna društva i fizička lica prilikom prikupljanja priloga ili bilo koje druge aktivnosti vezane za izbornu kampanju i finansiranje političkih subjekata.

Zabrana upotrebe državnih sredstava i distribucije propagandnog materijala i prikupljanja potpisa podrške za predaju izborne liste i kandidature

Član 35

Zabranjeno je korišćenje prostorija državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i organa lokalne uprave, javnih preduzeća, javnih ustanova, državnih fondova i privrednih društava čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave za pripremu i realizaciju aktivnosti kampanje, ukoliko se isti uslovi ne obezbijede svim učesnicima u izbornom procesu.

Zabranjena je distribucija propagandnog materijala i prikupljanje potpisa podrške za predaju izborne liste političkog subjekta i predaju kandidature kandidata za izbor Predsjednika u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama, državnim fondovima i privrednim društvima čiji je osnivač ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave.

Član 36

Zabranjeno je plaćeno reklamiranje u Crnoj Gori državnih organa i organa lokalne samouprave, javnih preduzeća, javnih ustanova i državnih fondova koje na bilo koji način može favorizovati političke subjekte ili njihove predstavnike u toku izborne kampanje.

Ograničenje upotrebe državnih sredstava

Član 37

Državnim i lokalnim budžetskim potrošačkim jedinicama, osim Državnoj izbornoj komisiji i opštinskim izbornim komisijama, zabranjena je mjesecna potrošnja veća od prosječne mjesecne potrošnje u prethodnih šest mjeseci od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, osim u slučajevima vanrednog stanja, u skladu sa zakonom.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko se izbori održavaju u prvoj polovini godine zabranjena je mjesecna potrošnja budžetskim potrošačkim jedinicama veća od iznosa određenih mjesечnim planom potrošnje koji utvrđi Ministarstvo ili organ lokalne uprave na početku fiskalne godine.

Zabrana iz stava 1 ovog člana odnosi se i na javna preduzeća, pravna lica koja vrše javna ovlašćenja, odnosno djelatnost od javnog interesa na osnovu ugovora sa nadležnim organom i na

privredna društva koja su u vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave u skladu sa članom 3 zakona kojim se uređuje prevencija i sprječavanje korupcije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana državnim ustanovama za obavljanje poslova socijalne i dječje zaštite i državnim i lokalnim organima nadležnim za poslove poljoprivrede, zabranjena je mjesecna potrošnja veća od prosječne mjesecne potrošnje u posljednjih šest mjeseci prethodne godine.

Sve budžetske potrošačke jedinice, na državnom i lokalnom nivou, su dužne da, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon održavanja izbora, sedmodnevno na svojoj internet stranici objavljaju analitičke kartice sa svih računa koje imaju u svom posjedu i dostavljaju ih radnom tijelu Skupštine nadležnom za praćenje primjene zakona i drugih propisa od značaja za izgrađivanje povjerenja u izborni proces (u daljem tekstu: Privremeni odbor) i Agenciji.

Zabrana upotrebe državne mehanizacije i opreme

Član 38

U periodu od šest mjeseci prije roka predviđenog za održavanje izbora, računajući kao rok predviđen za održavanje izbora datum na koji su izbori bili održani u tekućem mandatu, zabranjuje se privrednim društvima čiji je osnivač ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave, da svoju mehanizaciju i opremu ustupaju trećim licima na upotrebu bez posebne odluke i bez ugovora sa naknadom, izuzev u slučajevima sanacije štete nastale uslijed elementarnih nepogoda, požara ili sprečavanja širenja epidemije zaraznih bolesti.

Sve odluke, ugovore i naloge za upotrebu mehanizacije i opreme van osnovne djelatnosti, privredna društva iz stava 1 ovog člana dužna su da objave na zvaničnoj internet stranici i dostave Agenciji i Privremenom odboru u roku od tri dana od dana donošenja.

Transparentnost socijalnih davanja

Član 39

Državnim i lokalnim budžetskim potrošačkim jedinicama, zabranjena je isplata, odnosno davanje jednokratne novčane pomoći, koja je definisana članom 37 zakona kojim se uređuju prava i obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite, osim u slučaju smrti člana porodice, teškog oboljenja koje prouzrokuje trajni invaliditet u procentu većem od 50% ili štete na stambenom objektu ili imovini uslijed požara ili prirodne nepogode.

Lokalnim budžetskim potrošačkim jedinicama, zabranjena je mjesecna potrošnja u pogledu materijalnih davanja iz socijalne zaštite u nadležnosti jedinice lokalne samouprave, koja su definisana članom 39 zakona kojim se uređuju prava i obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite, veća od 20% prosječne mjesecne potrošnje za ova davanja u trećem kvartalu prethodne budžetske godine.

Zabranjena je sa tekuće budžetske rezerve sa državnog i sa lokalnog nivoa dodjela socijalnih davanja u godini u kojoj se održavaju lokalni ili parlamentarni izbori.

Za slučaj vanrednih izbora zabrana iz stava 3 ovog člana važi šest mjeseci od dana raspisivanja izbora.

Ministarstvo nadležno za poslove rada i socijalnog staranja prikuplja analitičke kartice koje sadrže podatke o iznosu i broju korisnika svih oblika socijalne pomoći u toku izborne kampanje, kao i podatke o vrsti i primaocima socijalne pomoći.

Opštine prikupljaju podatke o raspodjeli svih oblika socijalne pomoći na lokalnom nivou u toku izborne kampanje, uključujući i podatke o vrsti, iznosima i primaocima socijalne pomoći.

Podaci iz st. 5 i 6 ovog člana objavljaju se na internet stranicama institucija koje ih prikupljaju, i dostavljaju se na sedmodnevnom nivou Privremenom odboru i Agenciji.

Članovi Privremenog odbora i ovlašćena i odgovorna lica u Agenciji dužni su da vode računa o zaštiti ličnih podataka koji se nalaze u dostavljenih podacima i dokumentaciji iz st. 5 i 6 ovog člana.

Transparentnost budžetskih rashoda

Član 40

Ministarstvo na sedmodnevnom nivou na svojoj internet stranici objavljuje izvode iz državnog trezora, kao i analitičku karticu o potrošnji sredstava iz budžetske rezerve u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Organ lokalne uprave na sedmodnevnom nivou, na internet stranici opštine, objavljuje izvode iz lokalnog trezora kao i analitičku karticu o potrošnji sredstava iz budžetske rezerve u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Podaci iz st. 1 i 2 ovog člana, kao i sve odluke kojima su opredijeljene i plaćena sredstva, dostavljaju se na sedmodnevnom nivou Privremenom odboru i Agenciji.

Članovi Privremenog odbora i ovlašćena i odgovorna lica u Agenciji dužni su da vode računa o zaštiti ličnih podataka koji se nalaze u dostavljenih podacima i dokumentaciji iz st. 1 i 2 ovog člana.

Zabrana otpisa dugova

Član 41

Zabranjeno je pravnim licima čiji je osnivač, djelimični ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave da, u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon izbora, vrše otpis dugova građanima, uključujući račune za utrošenu električnu energiju, vodu, kao i račune za sve vrste javnih usluga.

U godini u kojoj se održavaju redovni izbori, i u slučaju prijevremenih izbora u periodu od dana njihovog raspisivanja do dva mjeseca od utvrđivanja konačnih rezultata izbora, zabranjeno je uvođenje novih ili jednokratnih subvencija za struju i subvencija u plaćanju komunalnih usluga koje pružaju javna preduzeća ili privredna društva čiji je osnivač i/ili potpuni ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave.

U periodu od raspisivanja izbora do dva mjeseca nakon utvrđivanja konačnih rezultata izbora, nadležnim državnim i lokalnim organima, zabranjen je otpis obaveza po osnovu oprosta PDV-a, ostalih poreza i parafiskalnih dažbina.

Korišćenje službenih vozila

Član 42

Zabranjeno je javnim funkcionerima korišćenje službenih automobila u periodu izborne kampanje, osim u slučajevima službene potrebe.

Zabrana iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na lica koja imaju status štićenih ličnosti.

Svi državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave, javna preduzeća, javne ustanove, državni fondovi i privredna društva čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave dužni su da, na svojoj internet stranici, objavljuju sedmodnevno sve izdate putne naloge za upravljanje službenim vozilima, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora.

Putni nalozi iz stava 3 ovog člana dostavljaju se Agenciji na nedeljnem nivou, koja ih nakon prijema odmah dostavlja Privremenom odboru.

Zapošljavanje i angažovanje zaposlenih lica

Član 43

U državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama i državnim fondovima, u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, mogu se izuzetno zaposliti lica na određeno vrijeme, odnosno zaključiti ugovor za obavljanje privremenih i povremenih poslova, radi obezbjeđivanja neometanog i redovnog odvijanja i funkcionisanja procesa rada tih organa, na osnovu odluke nadležnog organa ovih subjekata, samo ako je to predviđeno aktom o sistematizaciji radnih mjesta.

Organji i pravna lica iz stava 1 ovog člana dužni su da sve odluke o zapošljavanju koje su donijete u skladu sa zakonima kojima se uređuju radni odnosi, prava i obaveze državnih službenika i namještenika i obligacioni odnosi, sa kompletnom pratećom dokumentacijom, dostave Agenciji u roku od tri dana od dana donošenja odluke.

Agencija je dužna da dostavljena akta iz stava 2 ovog člana, u roku od sedam dana od dana dostavljanja objavi na svojoj internet stranici.

Zabranjeno je angažovanje, u toku radnog vremena, na aktivnostima izborne kampanje javnim funkcionerima, izuzev poslanicima i odbornicima, i zaposlenim u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama i državnim fondovima.

Član 44

Mjere i ograničenja iz člana 37 stav 5, člana 41, člana 42 st. 3 i 4 i člana 43 st. 1, 2 i 3 ovog zakona, primjenjuju se u slučaju održavanja izbora za Predsjednika Crne Gore, izbora za poslanike i izbora za odbornike ako na tim izborima ima najmanje 20% birača od ukupno upisanih u birački spisak.

Ako se izbori za odbornike održavaju u jednoj ili više opština na kojima ima manje od 20% birača od ukupno upisanih u birački spisak, mjere i ograničenja iz člana 37 stav 5, člana 39 stav 6, člana 40 stav 2, člana 41, člana 42 st. 3 i 4 i člana 43 st. 1, 2 i 3 ovog zakona primjenjuju se samo na teritoriji tih opština.

Član 45

Način vršenja kontrole primjene odredaba čl. 32 do 44 ovog zakona uređuje se posebnim aktom koji donosi Agencija.

Posebnim aktom iz stava 1 ovog člana uređuju se redovne, proaktivne provjere poštovanja zakona od strane državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, javnih preduzeća, javnih ustanova, državnih fondova i privrednih društava koje su u potpunom ili djelimičnom vlasništvu države ili jedince lokalne samouprave.

Subjekti iz stava 2 ovog člana biraju se za reviziju usklađenosti na osnovu rizika, sistemom slučajnog izbora ili na osnovu nekog drugog kriterijuma u skladu sa zakonom ili posebnim aktom.

Analitičke kartice iz čl. 37, 39 i 40 ovog zakona moraju da pruže precizne i potpune informacije najmanje o sljedećim kategorijama: budžetska linija, transakcioni broj, primalac/platilac, kao i registracioni broj kad je u pitanju pravni subjekat (poreski identifikacioni broj – PIB), iznos i datum.

Svi akti, podaci i dokumenti iz čl. 37, 38, 39, 40, 42 i 43 ovog zakona koje organi i pravna lica dostavljaju Agenciji, Agencija objavljuje na svojoj internet stranici u roku od tri dana od dana dostavljanja.

VI. FINANSIJSKO POSLOVANJE POLITIČKOG SUBJEKTA

Oporezivanje prihoda političkog subjekta

Član 46

Prihodi koje je politički subjekt stekao od članarine i priloga ne podliježu oporezivanju. Ostali prihodi koje je politički subjekt stekao oporezuju se u skladu sa zakonom.

Obaveza vođenja računovodstvene evidencije

Član 47

Politički subjekt je dužan da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima, imovini i rashodima po porijeklu (posebno za sredstva iz javnih i privatnih izvora), visini i strukturi prihoda,

imovine i rashoda, u skladu sa propisom Ministarstva, koje će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Politički subjekt završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj podnosi organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika, Državnoj revizorskoj instituciji i Agenciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Prilikom dostavljanja izvještaja iz stava 2 ovog člana politički subjekt je dužan da, kao propратna dokumenta, dostavi Državnoj revizorskoj instituciji i Agenciji finansijske izvještaje i izvještaje o imovini svih pravnih lica i privrednih društava koje je osnovao ili u kojima ima vlasnički udio, koji obuhvata i izbornu kampanju i redovan rad.

Politički subjekt je dužan da u izvještaju navede tačne i potpune podatke.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana dostavlja se u štampanoj i elektronskoj formi na obrascu koji utvrdi Ministarstvo, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija je dužna da dokumenta iz st. 2 i 3 ovog člana objavi na svojoj internet stranici, u roku od sedam dana od dana prijema.

Unutrašnja kontrola finansijskog poslovanja

Član 48

Politički subjekt je dužan da svojim aktima uredi način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja.

Politički subjekt je dužan da odredi lice odgovorno za finansijsko poslovanje, propiše način ostvarivanja uvida člana subjekta u prihode i rashode subjekta i doneše finansijski plan i program rada do kraja tekuće za narednu godinu.

VII. PODNOŠENJE I OBJAVLJIVANJE IZVJEŠTAJA

Podnošenje izvještaja o utrošenim sredstvima za izbornu kampanju

Član 49

Politički subjekt je dužan da sačini izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju i podnese Agenciji, sa pratećom dokumentacijom, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se u štampanoj i elektronskoj formi na obrascu koji utvrdi Agencija.

Ako se za više izbora koji se održavaju u istom danu vodi zajednička izborna kampanja, politički subjekt dostavlja objedinjen izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava Agenciji, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora.

U izvještajima iz st. 1 i 3 ovog člana iskazuju se ukupno prikupljena sredstva, odvojeno za budžetska sredstva i sredstva iz privatnih izvora.

Politički subjekt, uz izvještaje iz st. 1 i 3 ovog člana, dostavlja i izvode iz banke koji prikazuju sve prihode i rashode sa tih računa, u periodu od njihovog otvaranja do dana podnošenja izvještaja sa dokumentacijom.

Objavljivanje izvještaja

Član 50

Agencija je dužna da izvještaje iz člana 49 ovog zakona, u roku od sedam dana od dana prijema, objavi na svojoj internet stranici.

Podnošenje izvještaja o prihodima i imovini kandidata za izbor Predsjednika Crne Gore

Član 51

Kandidat za izbor Predsjednika Crne Gore je dužan da Agenciji dostavi izvještaj o prihodima i imovini, za sebe, bračnog ili vanbračnog supružnika i djecu ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, u roku od 15 dana od dana podnošenja kandidature, na način i obrascu propisanom od strane Agencije.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Agencije, najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema.

Objavljivanje imena fizičkih i pravnih lica

Član 52

Politički subjekt je dužan da petnaestodnevno u toku izborne kampanje dostavlja Agenciji izvještaj o prilozima pravnih i fizičkih lica.

Obrazac i sadržinu izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Agencija.

Agencija je dužna da na svojoj internet stranici objavi izvještaj iz stava 1 ovog člana, u roku od sedam dana od dana prijema.

Dostavljanje privremenog izvještaja

Član 53

Politički subjekt je dužan da pet dana prije dana održavanja izbora dostavi Agenciji privredni izvještaj o troškovima izborne kampanje.

Obrazac i sadržinu izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Agencija.

Agencija je dužna da na svojoj internet stranici objavi izvještaj iz stava 1 ovog člana, u roku od 24 časa od časa prijema.

VIII. NADZOR

Organis sprovođenja

Član 54

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, vrši Agencija.

Državna revizorska institucija vrši reviziju godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja političkih subjekata na osnovu procijenjenog rizika i kriterijuma iz Uputstva o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti.

Državna revizorska institucija je dužna da, u četvorogodišnjem periodu, izvrši reviziju godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja svih političkih subjekata koji imaju parlamentarni status na državnom i lokalnom nivou.

Postupanje i odlučivanje u slučaju povrede zakona

Član 55

Postupak u kome se odlučuje da li postoji povreda ovog zakona i izriču mјere u skladu sa ovim zakonom pokreće Agencija.

Postupak iz stava 1 ovog člana Agencija može pokrenuti po službenoj dužnosti, na osnovu sopstvenih saznanja ili prijave fizičkog ili pravnog lica.

O pokretanju ili nepokretanju postupka po prijavi fizičkog ili pravnog lica, Agencija donosi odluku.

Agencija je dužna da u pisanoj formi obavijesti podnosioca prijave o svojoj odluci da pokrene ili ne pokrene postupak po podnešenoj prijavi i priloži mu je sa obrazloženjem, u roku od 15 dana od dana podnošenja prijave.

Podnosiocu prijave iz stava 2 ovog člana Agencija garantuje zaštitu anonimnosti.

Agencija će propisati način i postupak prijavljivanja i rješavanja prigovora podnijetih u toku izborne kampanje zbog sumnje u postojanje povreda ovog zakona.

O pokretanju postupka iz stava 1 ovog člana Agencija obavještava političkog subjekta.

Utvrđivanje činjenica i okolnosti

Član 56

Postupak iz člana 55 ovog zakona vodi direktor Agencije preko lica koje ovlasti Agencija (u daljem tekstu: ovlašćeni službenik).

Ovlašćeni službenik dužan je da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, o kojima službenu evidenciju vode nadležni državni organi, organi državne uprave, organi lokalne uprave i lokalne samouprave, odnosno javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna ili fizička lica.

Organi, pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana dužni su da, u roku koji ne može biti duži od 15 dana i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom.

Ukoliko organi, pravna i fizička lica iz stava 2 ovog člana ne postupe u roku i na način iz stava 3 ovog člana, dužni su da o razlozima, bez odlaganja, obavijeste Agenciju.

U slučaju iz stava 4 ovog člana Agencija obavještava organ koji vrši nadzor nad njihovim radom i podnosi poseban izvještaj Skupštini.

Sprovođenje kontrole i nadzora u toku izborne kampanje

Član 57

U toku trajanja izborne kampanje politički subjekti su dužni da vode i redovno ažuriraju evidencije o sredstvima prikupljenim iz privatnih izvora i troškovima izborne kampanje.

U cilju sprovođenja kontrole i nadzora u toku izborne kampanje, Agencija je dužna da redovno prikuplja podatke o svim aktivnostima političkih subjekata u toku trajanja izborne kampanje vezano za utrošena sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje.

Politički subjekt je dužan da na zahtjev i u roku koji odredi Agencija, a ne dužem od tri dana, dostavi podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje poslova iz njene nadležnosti.

Agencija sprovodi kontrolu i nadzor u toku izborne kampanje obračuna nenovčanih priloga, plaćenog medijskog oglašavanja, zabrane finansiranja političkih subjekata ili vođenja kampanja u njihovo ime i ostalih zabrana i ograničenja propisanih zakonom.

Ako Agencija tokom sprovođenja kontrole ili nadzora pribavi podatke koji upućuju na nepravilnosti ili kršenja zakona dužna je da, u roku od 15 dana od dana uočene nepravilnosti ili kršenja zakona, podnese prijavu ili inicijativu nadležnom organu.

Izvještaj o sprovedenom nadzoru u toku izborne kampanje i izvršenoj kontroli finansiranja izborne kampanje političkih subjekata, Agencija izrađuje i objavljuje na svojoj internet stranici, 60 dana od dana proglašenja konačnih rezultata izbora.

Način vršenja kontrole i nadzora tokom izborne kampanje bliže će se urediti Pravilnikom koji donosi Agencija.

Primjena pravila upravnog postupka

Član 58

Na postupak utvrđivanja povrede ovog zakona shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak.

Mjere

Član 59

Agencija izriče mjeru upozorenja političkom subjektu ako u postupku kontrole utvrdi nedostatke koji se mogu ukloniti.

Ako politički subjekt ne postupi po mjeri upozorenja, do isteka roka koji je u odluci određen, a koji ne može biti kraći od 10 ni duži od 30 dana, ili se radi o kršenju ovog zakona čiji se nedostaci ne mogu ukloniti, Agencija podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka pred nadležnim sudom.

Za kršenje odredaba ovog zakona koje se odnose na finansiranje izborne kampanje Agencija može izreći političkom subjektu mjeru potpunog ili djelimičnog gubitka prava na prenos budžetskih sredstava za finansiranje izborne kampanje iz člana 19 ovog zakona ili mjeru obustave prenosa budžetskih sredstava za finansiranje izborne kampanje, u skladu i na način propisan ovim zakonom.

U slučaju nedostavljanja izvještaja od strane političkog subjekta u propisanim rokovima i na propisani način, neotvaranja žiro računa u izbornoj kampanji ili nedostavljanja odluke o određivanju odgovornog lica, Agencija političkom subjektu izriče mjeru obustave prenosa budžetskih sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje.

Obustava prenosa budžetskih sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje iz stava 4 ovog člana traje do urednog ispunjenja obaveze, a najkasnije do isteka roka za zatvaranje posebnog žiro računa u izbornoj kampanji iz člana 23 ovog zakona.

Ako obaveza nije uredno ispunjena do roka propisanog za zatvaranje posebnog računa iz člana 23 ovog zakona, Agencija će tom političkom subjektu izreći mjeru potpunog gubitka budžetskih sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje.

Agencija izriče mjeru potpunog gubitka prava na budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje političkom subjektu u slučaju osude političkog subjekta za prekršaj iz člana 65 stav 1 tač. 2,7, 21, 30 i 41 ovog zakona.

Političkom subjektu Agencija izriče mjeru djelimičnog gubitka pripadajućeg iznosa budžetskih sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje, ukoliko taj politički subjekt prekorači najviši dozvoljeni iznos iz člana 17 ovog zakona.

Mjera djelimičnog gubitka budžetskih sredstava za troškove finansiranje izborne kampanje izriče se u onolikom iznosu za koliko je prekoračen najviši dozvoljeni iznos iz člana 17 ovog zakona.

Ako je iznos prekoračenja najvišeg dozvoljenog iznosa veći od pripadajućeg iznosa budžetskih sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje Agencija će tom političkom subjektu izreći mjeru potpunog gubitka budžetskih sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje koji u skladu sa članom 19 ovog zakona pripada tom političkom subjektu.

Za kršenje odredaba ovog zakona koje se odnose na finansiranje redovnog rada političkog subjekta, Agencija može izreći političkom subjektu mjeru obustave prenosa budžetskih sredstava

za finansiranje redovnog rada ili mjeru gubitka ovih sredstava, u skladu i na način propisan ovim zakonom.

U slučaju nedostavljanja izvještaja u vezi finansiranja redovnog rada političkog subjekta Agencija izriče političkom subjektu mjeru obustave prenosa budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkog subjekta.

Privremena obustava prenosa budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada tom političkom subjektu traje do urednog ispunjenja obaveze, ali najduže do kraja budžetske godine u kojoj je politički subjekt dužan dostaviti izvještaj nadležnom organu za prethodnu godinu.

Ako je obaveza iz stava 12 ovog člana uredno ispunjena najkasnije do kraja budžetske godine, danom izvršenja prestaje privremena obustava prenosa sredstava iz stava 13, a prenos sredstava se isplaćuje političkom subjektu bez umanjenja.

Ako obaveza iz stava 12 ovog člana nije uredno ispunjena do kraja budžetske godine, politički subjekt gubi pravo na prenos budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada za tu budžetsku godinu, u iznosu koji mu pripada, u skladu sa članom 12 ovog zakona, od dana isteka roka za dostavu izvještaja do završetka budžetske godine.

Odluku o gubitku prava iz stava 15 ovog člana donosi Agencija.

Član 60

Odluka Agencije iz člana 59 ovog zakona konačna je i protiv te odluke se može pokrenuti upravni spor.

Odluku iz člana 59 ovog zakona Agencija dostavlja Ministarstvu, odnosno organu lokalne uprave.

Shodna primjena

Član 61

Sredstva prikupljena suprotno ovom zakonu oduzeće se u skladu sa Zakonom o prekršajima.

Revizija

Član 62

Državna revizorska institucija vrši reviziju godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja, na osnovu koje daje mišljenje i preporuke za otklanjanje nepravilnosti i preuzima druge mjere, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim su utvrđena prava, obaveze i način rada te institucije.

IX. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 63

Novčanom kaznom od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne donese odluku o prilogu i ne dostavi je primaocu priloga (član 6 stav 7);
- 2) za finansiranje političkog subjekta uplati više od 20.000 eura na godišnjem nivou (član 14 stav 4);
- 3) pruža usluge medijskog oglašavanja izborne kampanje, a ne dostavi Agenciji cjenovnik usluga medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji (član 15 stav 6);
- 4) postupi suprotno članu 15 stav 7 ovog zakona;
- 5) ne odredi cijenu za sve pružene usluge političkim subjektima u cjenovniku koji dostavlja Agenciji (član 15 stav 8);
- 6) mijenja cjenovnik iz člana 15 stav 6 ovog zakona u toku izborne kampanje (član 15 stav 9);
- 7) pruža usluge medijskog oglašavanja u izbornoj kampanji, a dostavi Agenciji ugovore zaključene sa političkim subjektima u vezi sa izbornom kampanjom (član 15 stav 10);
- 8) za finansiranje izborne kampanje izvrši uplatu ili prilog u vrijednosti većoj od 20.000 eura (član 28 stav 3);
- 9) u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora vodi medijsku i javnu kampanju u ime ili za potrebe političkih subjekata (član 32 stav 3);
- 10) postupi suprotno članu 24 stav 5 ovog zakona;
- 11) da prilog političkom subjektu, a protiv njega je poreski organ pokrenuo postupak prinudne naplate donošenjem zaključka o prinudnoj naplati poreske obaveze (član 32 stav 6);
- 12) da prilog političkom subjektu a u trajanju od tri mjeseca nije izmirilo dospjele obaveze prema zaposlenima (član 32 stav 7);
- 13) pruži finansijsku, materijalnu ili nenovčanu podršku političkom subjektu radi političke ili bilo kakve druge protivusluge, privilegije ili lične koristi (član 33 stav 1);
- 14) da prilog u novcu ili obliku proizvoda ili usluga preko trećih lica (posrednika) (član 33 stav 2);
- 15) vrši pritisak na pravna lica, privredna društva i fizička lica prilikom prikupljanja priloga ili bilo koje druge aktivnosti vezane za izbornu kampanju ili finansiranje političkih subjekata (član 34);
- 16) postupi suprotno članu 37 stav 3 ovog zakona;
- 17) u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon održavanja izbora vrši otpis dugova građanima, uključujući račune za utrošenu električnu energiju, vodu, kao i račune za sve vrste javnih usluga (član 41 stav 1);
- 18) ne objavljuje sedmodnevno na internet stranici sve izdate putne naloge za upravljanje službenim vozilima, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora (član 42 stav 3);
- 19) ne dostavi Agenciji, na nedeljnomy nivou, putne naloge iz člana 42 stav 3 ovog zakona (član 42 stav 4);

- 20) u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora zaposli lice na određeno vrijeme, odnosno zaključi ugovor za obavljanje privremenih i povremenih poslova suprotno članu 43 stav 1 ovog zakona;
- 21) sve odluke o zapošljavanju koje su donijete u skladu sa zakonima kojima se uređuju radni odnosi, prava i obaveze državnih službenika i namještenika i obligacioni odnosi, sa kompletnom pratećom dokumentacijom ne dostavi Agenciji u roku od tri dana od dana donošenja odluke (član 43 stav 2);
- 22) u roku i na način koji odredi Agencija ne dostavi tražene podatke i obavještenja, odnosno ne stavi na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom (član 56 stav 3);
- 23) ne postupi u skladu sa članom 56 stav 4 ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Član 64

Novčanom kaznom od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj politički subjekt, ako:

- 1) ne dostavi Agenciji izvještaj o medijskom oglašavanju u izbornoj kampanji u roku od sedam dana održavanja izbora (član 15 stav 3);
- 2) ne dostavi izvještaj iz člana 15 stav 3 u skladu sa članom 15 stav 4 ovog zakona;
- 3) do zatvaranja posebnog računa sredstva prenese na svoj redovni račun u slučaju da na posebnom računu za finansiranje izborne kampanje, nakon izmirenja svih obaveza, ostanu neutrošena sredstva (član 16 stav 6);
- 4) višak sredstava za finansiranje izborne kampanje prikupljenih iz privatnih izvora ne prebací na stalni žiro račun političkog subjekta ili političkih subjekata u skladu sa međusobnim sporazumom (član 23 stav 8);
- 5) ne izvrši povraćaj sredstava u budžet Crne Gore, odnosno budžet lokalne samouprave ukoliko ukupan iznos sredstava na stalnom žiro računu političkog subjekta prede iznos iz člana 14 st. 1 i 2 ovog zakona (član 23 stav 9);
- 6) ne vrati neutrošena sredstva uplatiocima srazmjerno uplaćenom iznosu ili da ih ne uplati u državni budžet, ukoliko odustane od podnošenja izborne liste, povuče izbornu listu, nadležna izborna komisija doneše rješenje o odbacivanju izborne liste koju je podnio ili ukoliko nadležna izborna komisija doneše rješenje kojim se odbija proglašenje izborne liste koju je podnio (član 25 stav 1);
- 7) postupi suprotno članu 25 stav 2 ovog zakona;
- 8) postupi suprotno članu 25 stav 3 ovog zakona;
- 9) ne odredi lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja narednog dana od dana potvrđivanja izborne liste (član 26 stav 1);
- 10) potpis odgovornog lica ne deponuje kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa (član 26 stav 3);

- 11) u roku od tri dana od dana određivanja lica iz člana 26 stav 1 ovog zakona, ne obavijesti Agenciju, kao i o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica (član 26 stav 4);
- 12) koristi prostorije državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave i organa lokalne uprave, javnih preduzeća, javnih ustanova, državnih fondova i privrednih društava čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave za pripremu i realizaciju aktivnosti kampanje, ukoliko se isti uslovi ne obezbijede svim učesnicima u izbornom procesu (član 35 stav 1);
- 13) vrši distribuciju propagandnog materijala i prikuplja potpise podrške za predaju izborne liste političkog subjekta i predaju kandidature kandidata za izbor Predsjednika u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama, državnim fondovima i privrednim društvima čiji je osnivač ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave (član 35 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u političkom subjektu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Član 65

Novčanom kaznom od 10.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj politički subjekt, ako:

- 1) prilog primi suprotno članu 6 stav 5 ovog zakona;
- 2) privatne izvore iz člana 6 ovog zakona ne prikuplja preko odgovarajućeg žiro računa (član 6 stav 13);
- 3) stiče udio ili akcije u privrednom društvu (član 7 stav 1);
- 4) stiče prihod od promotivne ili komercijalne djelatnosti (član 7 stav 2);
- 5) koristi budžetska sredstava za lične potrebe kandidata političkog subjekta (član 8 stav 3);
- 6) prikupi sredstva iz privatnih izvora za redovan rad u tekućoj kalendarskoj godini u iznosu većem od 100% sredstava koja mu pripadaju iz budžetskih sredstava u skladu sa članom 12 stav 4 ovog zakona (član 14 stav 1);
- 7) prikupi sredstva iz privatnih izvora u iznosu većem od 10% ukupnih sredstava iz člana 12 stav 1 ovog zakona ukoliko nema pravo na budžetska sredstva (član 14 stav 2);
- 8) odluku o visini članarine za tekuću godinu ne dostavi Agenciji najkasnije do kraja januara tekuće godine (član 14 stav 3);
- 9) sredstva iz člana 14 stav 4 ovog zakona predu ukupan iznos sredstava koja politički subjekti mogu koristiti za redovan rad i finansiranje troškova izborne kampanje (član 14 stav 5);
- 10) troškovi izborne kampanje predu iznos sredstava iz člana 19 stav 1 ovog zakona (član 15 stav 12);
- 11) sredstva sa redovnog računa prikupljena za redovan rad koristi za izbornu kampanju suprotno članu 16 stav 1 ovog zakona;
- 12) sredstva iz člana 16 stav 1 ne uplati na poseban račun za finansiranje izborne kampanje iz člana 23 stav 1 ovog zakona (član 16 stav 2);

- 13) sopstvena sredstva uplati na poseban račun za finansiranje izborne kampanje nakon dana zatvaranja posebnog računa (član 16 stav 3);
- 14) uplaćena sredstva na posebnom računu za finansiranje izborne kampanje koristi suprotno članu 16 stav 4 ovog zakona;
- 15) sredstva sa posebnog računa koja su prikupljena za finansiranje izborne kampanje, koristi suprotno članu 17 stav 1 ovog zakona;
- 16) utroši sredstva sa posebnog računa iz člana 23 stav 1 ovog zakona, u iznosu koji premašuje najviši dozvoljeni iznos koji je utvrđen ovim zakonom, nakon odluke nadležne izborne komisije o potvrđivanju izborne liste političkog subjekta (član 17 stav 2);
- 17) sredstva sa posebnog računa iz člana 23 stav 1 ovog zakona koja su prikupljena za finansiranje izborne kampanje koristi suprotno članu 18 stav 1 ovog zakona;
- 18) sredstva iz člana 18 stav 1 ovog zakona koristi za podmirenje ličnih troškova političkog subjekta, odnosno kandidata na izbornoj listi čiji je podnositelj politički subjekt i njegovih članova porodice (član 18 stav 2);
- 19) prikuplja sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje iz privatnih izvora suprotno članu 22 stav 1 ovog zakona;
- 20) za finansiranje troškova izborne kampanje za izbor poslanika i odbornika uplati veći iznos od tridesetostrukog iznosa sredstava koja mu pripadaju u smislu člana 19 stav 2 ovog zakona (član 22 stav 2);
- 21) u svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje ne otvoriti poseban žiro račun kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa, najkasnije narednog dana od dana potvrđivanja izborne liste (član 23 stav 1);
- 22) u roku od tri dana od dana otvaranja posebnog žiro računa ne obavijesti Agenciju (član 23 stav 1);
- 23) poseban žiro račun iz člana 23 stav 1 ovog zakona koristi u druge svrhe (član 23 stav 1);
- 24) započne izbornu kampanju prije potvrđivanja izborne liste a ne otvoriti poseban račun iz člana 23 stav 1 ovog zakona (član 23 stav 2);
- 25) sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje ne uplati na račun iz člana 23 stav 1 ovog zakona i sva plaćanja troškova izborne kampanje ne vrši sa tog računa, do zatvaranja posebnog računa (član 23 stav 3);
- 26) poseban žiro račun iz člana 23 ovog zakona ne zatvori u roku od 90 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora (član 24 stav 1);
- 27) u roku od tri dana od dana zatvaranja posebnog žiro računa ne obavijesti Agenciju (član 24 stav 1);
- 28) u roku od tri dana od dana zatvaranja posebnog žiro računa ne dostavi Agenciji dokaz o zatvaranju istog (član 24 stav 1);
- 29) prikupi sredstva iz privatnih izvora za finansiranje troškova izborne kampanje u iznosu većem od ukupnog iznosa sredstava iz člana 27 stav 1 ovog zakona (član 28 stav 2);

- 30) u svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje kandidat ne otvoriti poseban žiro račun kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa, najkasnije narednog dana od dana potvrđivanja kandidature, odnosno utvrđivanja liste kandidata (član 29 stav 1);
- 31) u roku od tri dana od dana otvaranja posebnog žiro računa ne obavijesti Agenciju (član 29 stav 1);
- 32) poseban žiro račun iz člana 29 stav 1 ovog zakona koristi u druge svrhe (član 29 stav 1);
- 33) započne izbornu kampanju prije potvrđivanja kandidature, odnosno utvrđivanja liste kandidata, a ne otvoriti račun iz člana 29 stav 1 ovog zakona prije početka izborne kampanje (član 29 stav 2);
- 34) sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje ne uplati na račun iz člana 29 stav 1 ovog zakona (član 29 stav 3);
- 35) sva plaćanja troškova izborne kampanje ne vrši sa računa iz člana 29 stav 1 ovog zakona (član 29 stav 3);
- 36) troškovi izborne kampanje političkog subjekta predu iznos sredstava iz čl. 27 i 28 ovog zakona (član 29 stav 5);
- 37) poseban žiro račun iz člana 29 ovog zakona ne zatvori u roku od 90 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora (član 30 stav 1);
- 38) u roku od tri dana od dana zatvaranja posebnog žiro računa ne obavijesti Agenciju (član 30 stav 1);
- 39) u roku od tri dana od dana zatvaranja posebnog žiro računa ne dostavi Agenciji dokaz o zatvaranju istog (član 30 stav 1);
- 40) primi materijalnu i finansijsku pomoć i nenovčane priloge od: drugih država, privrednih društava i pravnih lica van teritorije Crne Gore, fizičkih lica i preduzetnika koja nemaju biračko pravo u Crnoj Gori, anonimnih darodavaca, javnih ustanova, pravnih lica i privrednih društava sa učešćem državnog kapitala, sindikata, vjerskih zajednica i organizacija, nevladinih organizacija, kazina, klacionica i drugih priredivača igara na sreću (član 32 stav 1);
- 41) se zadužuje kod fizičkih lica (član 32 stav 4);
- 42) obeća ili stavi u izgled političku ili bilo kakvu drugu protivuslugu, privilegiju ili ličnu korist fizičkom ili pravnom licu radi pribavljanja finansijske, materijalne ili nenovčane podrške (član 33 stav 1);
- 43) primi prilog u novcu ili obliku proizvoda ili usluga preko trećih lica (posrednika) (član 33 stav 2);
- 44) prikriva privatne izvore finansiranja i iznose skupljene iz privatnih izvora finansiranja (član 33 stav 3);
- 45) vrši pritisak na pravna lica, privredna društva i fizička lica prilikom prikupljanja priloga ili bilo koje druge aktivnosti vezane za izbornu kampanju ili finansiranje političkih subjekata (član 34);
- 46) ne vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima, imovini i rashodima po porijeklu (posebno za sredstva iz javnih i privatnih izvora), visini i strukturi prihoda, imovine i rashoda, u skladu sa propisom Ministarstva (član 47 stav 1);

- 47) ne podnese završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj organu uprave nadležnom za vodenje jedinstvenog registra poreskih obveznika, Državnoj revizorskoj instituciji i Agenciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu (član 47 stav 2);
  - 48) ne dostavi, kao propratna dokumenta, Državnoj revizorskoj instituciji i Agenciji finansijske izvještaje i izvještaje o imovini svih pravnih lica i privrednih društava koje je osnovao ili u kojima ima vlasnički udio, koji obuhvata izbornu kampanju i redovan rad (član 47 stav 3);
  - 49) u izvještaju ne navede tačne i potpune podatke (član 47 stav 4);
  - 50) svojim aktima ne uredi način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja (član 48 stav 1);
  - 51) ne odredi lice odgovorno za finansijsko poslovanje, ne propiše način ostvarivanja uvida člana subjekta u prihode i rashode subjekta i ne doneše finansijski plan i program rada do kraja tekuće za narednu godinu (član 48 stav 2);
  - 52) u roku od 30 dana od dana održavanja izbora ne podnese Agenciji izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju, sa pratećom dokumentacijom (član 49 stav 1);
  - 53) izvještaj iz člana 49 stav 1 ovog zakona ne dostavi u štampanoj i elektronskoj formi na obrascu koji utvrđi Agencija (član 49 stav 2);
  - 54) ne dostavi objedinjen izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava Agenciji, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora, u slučaju ako se za više izbora koji se održavaju u istom danu vodi zajednička izborna kampanja (član 49 stav 3);
  - 55) uz izvještaje iz člana 49 st. 1 i 3 ovog zakona ne dostavi izvode iz banke koji prikazuju sve prihode i rashode sa tih računa u periodu od njihovog otvaranja do dana podnošenja izvještaja sa dokumentacijom (član 49 stav 5);
  - 56) petnaestodnevno u toku izborne kampanje ne dostavlja Agenciji izvještaj o prilozima pravnih i fizičkih lica (član 52 stav 1);
  - 57) pet dana prije dana održavanja izbora ne dostavi Agenciji privremeni izvještaj o troškovima izborne kampanje (član 53 stav 1);
  - 58) u toku trajanja izborne kampanje ne vode i redovno ne ažuriraju evidencije o sredstvima prikupljenim iz privatnih izvora i troškovima izborne kampanje (član 57 stav 1);
  - 59) na zahtjev i u roku koji odredi Agencija, a ne dužem od tri dana, ne dostavi podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje poslova iz njene nadležnosti (član 57 stav 3).
- Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u političkom subjektu novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Član 66

Novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice Agencije, ako:

- 1) o rezultatima kontrole ne sačini zapisnik i isti ne dostavi subjektu kontrole i ne objavi ga na internet stranici Agencije (član 4 stav 2);

- 2) najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema odluke o visini članarine političkog subjekta za tekuću godinu istu ne objavi na svojoj internet stranici (član 14 stav 3);
- 3) ne uredi obrazac izvještaja iz člana 15 stav 4 ovog zakona i isti ne objavi na svojoj internet stranici i ne dostavi političkim subjektima (član 15 stav 5);
- 4) u roku od pet dana od dana prijema, cjenovnike i ugovore iz člana 15 st. 6 i 10 ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici (član 15 stav 11);
- 5) ne vodi računa o zaštiti ličnih podataka koji se nalaze u dostavljenih podacima i dokumentaciji iz člana 39 st. 1 i 2 ovog zakona (član 39 stav 8);
- 6) odmah nakon prijema ne dostavi Privremenom odboru putne naloge iz člana 42 stav 3 ovog zakona, koji se dostavljaju Agenciji na nedeljnem nivou (član 42 stav 4);
- 7) dostavljena akta iz člana 43 stav 2 ovog zakona, u roku od sedam dana od dana dostavljanja, ne objavi na svojoj internet stranici (član 43 stav 3);
- 8) dostavljena akta, podatke i dokumenta iz čl. 37, 38, 39, 40, 42 i 43 ovog zakona, koje organi i pravna lica dostavljaju Agenciji, u roku od tri dana od dana dostavljanja, ne objavi na svojoj internet stranici (član 45 stav 5);
- 9) u roku od sedam dana od dana prijema ne objavi na svojoj internet stranici sva dokumenta iz člana 47 st. 2 i 3 ovog zakona (član 47 stav 6);
- 10) ne objavi na svojoj internet stranici izvještaje iz člana 49 ovog zakona, u roku od sedam dana od dana prijema (član 50);
- 11) ne objavi na svojoj internet stranici izvještaje iz člana 51 stav 1 ovog zakona, najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema (član 51 stav 2);
- 12) ne objavi izvještaj iz člana 52 stav 1 ovog zakona na svojoj internet stranici u roku od sedam dana od dana prijema (član 52 stav 3);
- 13) ne objavi na svojoj internet stranici izvještaj iz člana 53 stava 1 ovog zakona, u roku od 24 časa od časa prijema (član 52 stav 3);
- 14) ne donese odluku o pokretanju ili nepokretanju postupka po prijavi fizičkog ili pravnog lica (član 55 stav 3);
- 15) u pisanoj formi ne obavijesti podnosioca prijave o odluci da pokrene ili ne pokrene postupak po podnešenoj prijavi, u roku od 15 dana od dana podnošenja prijave (član 55 stav 4).

Član 67

Novčanom kaznom od 200 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, javnom preduzeću, javnoj ustanovi, državnom fondu i privrednom društvu čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave, ako:

- 1) ne obezbijedi budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini u skladu sa članom 12 stav 1 ovog zakona;
- 2) ne obezbijedi sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u skupštini opštine u skladu sa članu 12 stav 2 ovog zakona;

- 3) ne obezbijedi sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u skupštini opštine u skladu sa članom 12 stav 3 ovog zakona;
- 4) ne prenese sredstva iz člana 12 stav 4 ovog zakona političkim subjektima mjesечно do petog u mjesecu za prethodni mjesec (član 12 stav 8);
- 5) ne objavi na svojoj internet stranici, do petog u mjesecu za prethodni mjesec, iznos sredstava iz člana 12 stav 4 ovog zakona, kao i iznos neizmirenih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata (član 12 stav 9);
- 6) ne obustavi uplatu sredstava iz člana 12 stav 4 ovog zakona političkom subjektu, ako u predviđenom roku iz člana 47 ovog zakona ne podnese godišnji konsolidovani finansijski izvještaj za prethodnu godinu (član 12 stav 10);
- 7) ne obezbijedi budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima u Skupštini u skladu sa članom 13 stav 1 ovog zakona;
- 8) ne obezbijedi budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima u skupštini opštine u skladu sa članom 13 stav 2 ovog zakona;
- 9) ne obezbijedi budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima u skupštini opštine u skladu sa članom 13 stav 3 ovog zakona;
- 10) ne prenese sredstva iz člana 13 stav 4 ovog zakona mjesечно političkom subjektu, do petog u mjesecu za prethodni mjesec, na podračun ženske organizacije (član 13 stav 7);
- 11) na objavi na svojoj internet stranici, do petog u mjesecu za prethodni mjesec, iznos sredstava iz člana 13 stav 4 ovog zakona, kao i iznos neizmirenih sredstava za finansiranje redovnog rada ženskih organizacija u političkim subjektima (član 13 stav 8);
- 12) ne obustavi uplatu sredstava iz člana 13 stav 4 ovog zakona političkom subjektu, ako u roku iz člana 47 ovog zakona ne podnese godišnji konsolidovani finansijski izvještaj za prethodnu godinu koji sadrži poseban izvještaj o načinu i namjeni utroška sredstava iz člana 13 ovog zakona (član 13 stav 9);
- 13) ne donese odluku o visini budžetskih sredstava iz člana 14 stav 1 ovog zakona najkasnije do 31. januara tekuće godine i ne objavi je na svojoj internet stranici u roku od sedam dana od dana donošenja odluke (član 14 stav 6);
- 14) ne obezbijedi budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje iz člana 15 stav 1 ovog zakona za izbor poslanika i odbornika u skladu sa članom 19 stav 1 ovog zakona;
- 15) sredstva iz člana 19 stav 1 ovog zakona u visini od 20% ne raspodijeli u jednakim iznosima političkim subjektima, u roku od osam dana od isteka roka za dostavljanje izbornih lista (član 19 stav 2);
- 16) sredstva iz člana 19 stav 1 ovog zakona u visini od 80% ne raspodijeli političkim subjektima koji su osvojili mandate, srazmjerno broju osvojenih mandata (član 19 stav 3);
- 17) sredstva iz člana 19 stav 3 ovog zakona ne raspodijeli u roku od deset dana od dana kad politički subjekti dostave Agenciji izvještaje o sredstvima prikupljenim i utrošenim za izbornu kampanju sa propratnom dokumentacijom iz člana 49 ovog zakona (član 19 stav 4);

- 18) sredstva iz člana 19 stav 3 ovog zakona ne prenese političkim subjektima, nakon dobijanja obavještenja od nadležne izborne komisije o broju osvojenih mandata i obavještenja Agencije o ispunjenju uslova iz člana 19 stav 4 ovog zakona (član 20 stav 1);
- 19) akt o prenosu sredstava iz člana 20 stav 1 ovog zakona, sa odgovarajućom dokumentacijom, ne objavi na svojoj internet stranici, u roku od sedam dana od dana njegovog donošenja (član 20 stav 2);
- 20) ne obezbijedi budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje kandidata za izbor Predsjednika Crne Gore u skladu sa članom 27 stav 1 ovog zakona;
- 21) sredstva iz člana 27 stav 2 tačka 2 i stava 3 tač. 2 i 3 člana 27 ne raspodijeli nakon objavljivanja konačnih rezultata izbora i u roku od sedam dana od dana dostavljanja Agenciji izvještaja o sredstvima prikupljenim i utrošenim za izbornu kampanju sa propratnom dokumentacijom iz člana 49 ovog zakona (član 27 stav 4);
- 22) vrši plaćeno reklamiranje u Crnoj Gori koje na bilo koji način može favorizovati političke subjekte ili njihove predstavnike u toku izborne kampanje (član 36);
- 23) je mjesечna potrošnja u državnim i lokalnim budžetskim potrošačkim jedinicama veća od prosječne mjesечne potrošnje u prethodnih šest mjeseci od dana raspisivanja do dana održavanja izbora osim u slučajevima vanrednog stanja u skladu sa zakonom (član 37 stav 1);
- 24) se izbori održavaju u prvoj polovini godine, a mjesечna potrošnja u budžetskim potrošačkim jedinicama bude veća od iznosa određenog mjesечnim planom potrošnje koji utvrdi Ministarstvo ili organ lokalne uprave na početku fiskalne godine (član 37 stav 2);
- 25) je mjesечna potrošnja u javnim preduzećima, pravnim licima koja vrše javna ovlašćenja, odnosno djelatnost od javnog interesa na osnovu ugovora sa nadležnim organom i privrednim društvima koja su u vlasništvu države ili jedinice lokalne samouprave u skladu sa članom 3 zakona kojim se uređuje prevencija i sprječavanje korupcije veća od prosječne mjesечne potrošnje u prethodnih šest mjeseci od dana raspisivanja do dana održavanja izbora osim u slučajevima vanrednog stanja u skladu sa zakonom (član 37 stav 3);
- 26) je mjesечna potrošnja u državnim ustanovama za obavljanje poslova socijalne i dječje zaštite i državnim i lokalnim organima nadležnim za poslove poljoprivrede veća od prosječne mjesечne potrošnje u posljednjih šest mjeseci prethodne godine (član 37 stav 4);
- 27) od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon održavanja izbora, sedmodnevno na svojoj internet stranici ne objavljuje analitičke kartice sa svih računa koje imaju u svom posjedu (član 37 stav 5);
- 28) od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon održavanja izbora, analitičke kartice sa svih računa koje imaju u svom posjedu sedmodnevno ne dostavljaju Privremenom odboru i Agenciji (član 37 stav 5);
- 29) u periodu od šest mjeseci prije roka predviđenog za održavanje izbora, računajući kao rok predviđen za održavanje izbora datum na koji su izbori bili održani u tekućem mandatu, ustupi svoju mehanizaciju i opremu trećim licima na upotrebu bez posebne odluke i bez ugovora sa naknadom, izuzev u slučajevima sanacije štete nastale uslijed elementarnih nepogoda, požara ili sprečavanja širenja epidemije zaraznih bolesti (član 38 stav 1);

- 30) ne objavi na zvaničnoj internet stranici i ne dostavi Agenciji i Privremenom odboru u roku od tri dana od dana donošenja sve odluke, ugovore i naloge za upotrebu mehanizacije i opreme van osnovne djelatnosti (član 38 stav 2);
- 31) isplati odnosno dodijeli jednokratnu novčanu pomoć, suprotno članu 39 stav 1 ovog zakona;
- 32) je mjeseca potrošnja u pogledu materijalnih davanja iz socijalne zaštite u nadležnosti jedinice lokalne samouprave, koja su definisana članom 39 zakona kojim se uređuju prava i obavljanje djelatnosti socijalne i dječje zaštite, veća od 20% prosječne mjesecne potrošnje za ova davanja u trećem kvartalu prethodne budžetske godine (član 39 stav 2);
- 33) dodijeli socijalna davanja u godini u kojoj se održavaju lokalni ili parlamentarni izbori, iz tekuće budžetske rezerve sa državnog i sa lokalnog nivoa (član 39 stav 3);
- 34) podatke iz člana 39 st. 5 i 6 ovog zakona ne objavi na svojoj internet stranici i ne dostavi na sedmodnevnom nivou Privremenom odboru i Agenciji (član 39 stav 7);
- 35) ne objavi na svojoj internet stranici, na sedmodnevnom nivou, izvode iz državnog trezora, kao i analitičku karticu o potrošnji sredstava iz budžetske rezerve u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora (član 40 st. 1 i 2);
- 36) podatke iz člana 40 st. 1 i 2 ovog zakona, kao i sve odluke kojima su opredijeljene i plaćena sredstva, na sedmodnevnom nivou ne dostavi Privremenom odboru i Agenciji (član 40 stav 3);
- 37) uvodi nove ili jednokratne subvencije za struju i subvencije u plaćanju komunalnih usluga u godini u kojoj se održavaju redovni izbori, i u slučaju prijevremenih izbora u periodu od dana njihovog raspisivanja do dva mjeseca od utvrđivanja konačnih rezultata izbora (član 41 stav 2);
- 38) vrši otpis obaveza po osnovu oprosta PDV-a, ostalih poreza i parafiskalnih dažbina u periodu od raspisivanja izbora do dva mjeseca nakon utvrđivanja konačnih rezultata izbora (član 41 stav 3);
- 39) koristi službeni automobil u periodu izborne kampanje, osim u slučajevima službene potrebe (član 42 stav 1);
- 40) ne objavljuje sedmodnevno na internet stranici sve izdate putne naloge za upravljanje službenim vozilima, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora (član 42 stav 3);
- 41) ne dostavi Agenciji, na nedeljnju nivou, putne naloge iz člana 42 stav 3 ovog zakona (član 42 stav 4);
- 42) u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora zaposli lice na određeno vrijeme, odnosno zaključi ugovor za obavljanje privremenih i povremenih poslova suprotno članu 43 stav 1 ovog zakona;
- 43) sve odluke o zapošljavanju koje su donijete u skladu sa zakonima kojima se uređuju radni odnosi, prava i obaveze državnih službenika i namještenika i obligacioni odnosi, sa kompletном pratećom dokumentacijom ne dostavi Agenciji u roku od tri dana od dana donošenja odluke (član 43 stav 2);
- 44) u roku i na način koji odredi Agencija ne dostavi tražene podatke i obavještenja, odnosno ne stavi na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom (član 56 stav 3).

Član 68

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj kandidat za izbor Predsjednika Crne Gore, ako:

- 1) prikuplja sredstva iz privatnih izvora suprotno članu 28 stav 1 ovog zakona;
- 2) ne izvrši povraćaj sredstava u budžet Crne Gore ukoliko sredstva za finansiranje izborne kampanje prikupljena iz privatnih izvora predu iznos iz člana 28 stav 2 ovog zakona (član 29 stav 4);
- 3) ne odredi odgovorno lice za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja, narednog dana od dana potvrđivanja kandidature, odnosno utvrđivanja liste kandidata (član 31 stav 1);
- 4) potpis odgovornog lica ne deponuje kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa (član 31 stav 2);
- 5) ne obavijesti Agenciju u roku od tri dana od dana određivanja lica iz člana 31 stav 1 ovog zakona, kao i o svakoj promjeni koja se odnosi na status tog lica (član 31 stav 3);
- 6) ne sačini izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju i ne podnese ga Agenciji, sa pratećom dokumentacijom, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora (član 49 stav 1);
- 7) ne dostavi uz izvještaje iz člana 49 st. 1 i 3 ovog zakona izvode iz banke koji prikazuju sve prihode i rashode sa tih računa, u periodu od njihovog otvaranja do dana podnošenja izvještaja sa dokumentacijom (član 49 stav 5);
- 8) ne dostavi Agenciji izvještaj o prihodima i imovini, za sebe, bračnog ili vanbračnog supružnika i djecu ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, u roku od 15 dana od dana podnošenja kandidature, na način i obrascu propisanom od strane Agencije (član 51 stav 1).

Član 69

Novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice, ako:

- 1) na mjesecnom nivou uplati članarinu koja pređe iznos od 10% prosječne mjesecne neto zarade u Crnoj Gori za prethodnu godinu (član 6 stav 2);
- 2) uplati članarinu suprotno članu 6 stav 3 ovog zakona;
- 3) za finansiranje političkog subjekta uplati više od 5.000 eura na godišnjem nivou (član 14 stav 4);
- 4) za finansiranje izborne kampanje izvrši uplatu ili prilog u vrijednosti većoj od 2.000 eura (član 28 stav 3);
- 5) je pravosnažno osuđeno za krivično djelo sa elementima korupcije i organizovanog kriminala a finansira političkog subjekta (član 32 stav 2);
- 6) u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora vodi medijsku i javnu kampanju u ime ili za potrebe političkih subjekata (član 32 stav 3);
- 7) da prilog političkom subjektu, a povezano je sa pravnim licima, privrednim društvima i preduzetnicima koji su, na osnovu ugovora sa nadležnim organima, u skladu sa zakonom, vršili poslove od javnog interesa ili su zaključili ugovor u postupku javnih nabavki, u periodu od dvije godine koji prethodi zaključivanju ugovora, za vrijeme trajanja tog

- poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa (član 32 stav 5);
- 8) da prilog političkom subjektu, a u odnosu na koje je poreski organ pokrenuo postupak prinudne naplate donošenjem zaključka o prinudnoj naplati poreske obaveze (član 32 stav 6);
  - 9) pruži finansijsku, materijalnu ili nenovčanu podršku političkom subjektu radi političke ili bilo kakve druge protivusluge, privilegije ili lične koristi (član 33 stav 1);
  - 10) vrši pritisak na pravna lica, privredna društva i fizička lica prilikom prikupljanja priloga ili bilo koje druge aktivnosti vezane za izbornu kampanju ili finansiranje političkih subjekata (član 34);
  - 11) koristi službeni automobil u periodu izborne kampanje, osim u slučajevima službene potrebe (član 42 stav 1);
  - 12) je u toku radnog vremena angažovano na aktivnostima izborne kampanje (član 43 stav 4);
  - 13) u roku i na način koji odredi Agencija ne dostavi tražene podatke i obavještenja, odnosno ne stavi na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom (član 56 stav 3).

Za prekršaj iz stava 1 tačka 3 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 4.000 eura.

Zastarjelost pokretanja prekršajnog postupka i prekršajnog gonjenja

Član 70

Prekršajni postupak za prekršaje iz čl. 63 do 69 ovog zakona ne može se pokrenuti ako proteknu tri godine od dana kad je prekršaj izvršen.

Zastarjelost prekršajnog gonjenja nastaje u svakom slučaju kad protekne šest godina od dana kad je izvršen prekršaj iz čl. 63 do 69 ovog zakona.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti za sprovođenje zakona

Član 71

Podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona, Državna izborna komisija i Ministarstvo donijeće u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Podzakonske akte za sprovođenje ovog zakona, Agencija će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti doneseni na osnovu Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Službeni list Crne Gore“, br. 52/14, 76/15, 83/16, 92/17).

Usaglašavanje poslovanja

Član 72

Političke partije su dužne da usaglase svoje poslovanje sa ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Preuzimanje poslova

Član 73

Istekom mandata Privremenog odbora poslove iz njegove nadležnosti preuzeće radno tijelo Skupštine nadležno za poslove antikorupcije.

Član 74

Obračunata, a neizmirena sredstva iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta lokalne samouprave, koja nijesu prenesena političkim subjektima do dana stupanja na snagu ovog zakona Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave dužan je da ista u postupku predviđenom ovim zakonom uplati najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja zakona

Član 75

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja („Službeni list Crne Gore“, br. 52/14, 76/15, 83/16, 92/17).

Stupanje na snagu i primjena

Član 76

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E Nj E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U skladu sa ciljevima i zadacima propisanim Odlukom o obrazovanju Odbora za sveobuhvatnu reformu izbornog i drugog zakonodavstva, formiran je Radni odbor 5 Odbora za sveobuhvatnu reformu izbornog i drugog zakonodavstva, nadležan za pripremu izmjena i dopuna Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Na sjednicama Radnog odbora 5, nakon utvrđivanja metodologije i jasnih principa za dalji rad, a sa ciljem optimizacije sveukupnog ambijenta u kome će se održavati naredni izborni ciklusi, jačanja povjerenja javnosti u izborni proces, kao i unapređenja transparentnosti finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja, postignut je dogovor da se pristupi izradi novog Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Takođe, u cilju sprovodenja sveobuhvatne reforme izbornog i drugog zakonodavstva, kao i implementacije svih preporuka OEBS/ODIHR povodom parlamentarnih izbora 2016. godine i predsjedničkih izbora 2018. godine, saglasno važećem Ustavu Crne Gore, između ostalog, predviđeno je i povećanje transparentnosti i profesionalizma institucija koje su uključene u izborni proces, između ostalih Agencije za sprječavanje korupcije i Državne revizorske institucije. Analizi važećeg Zakona, pristupilo se na način što su postojeća rješenja sagledana kroz tri cjeline: finansiranje redovnog rada i finansiranje izbore kampanje (čl. 1 do 24); zabrane i ograničenja (čl. 24 do 36); i finansijsko poslovanje političkog subjekta, nadzor i kaznene odredbe (36 do 65). Takođe, među članovima je postignut dogovor da se, u slučaju nepostizanja saglasnosti, Odboru dostavi sistematizovan skup rješenja, sa pojedinačnim mišljenjem svih članova i pridruženih članova. U daljem radu, sačinjen je sistematizovan, uporedan, pristup predloga izmjena po članovima, koje su uputili: poslanici Demokratske Crne Gore, članovi ranije Radne grupe koja je radila na pripremi izmjena i dopuna ovog zakona, Centar za demokratsku tranziciju, Agencija za sprječavanje korupcije, Državna revizorska institucija i Ženska politička mreža Crne Gore. Na ovaj način, sistematizovane su razlike u dostavljenim predlozima rješenja, kako bi pokušali pronaći ravnotežne tačke za utvrđivanje nacrta izmjena i dopuna. Radni odbor je na posebnoj sjednici, uz prisustvo predstavnika Agencije za sprječavanje korupcije i Državne revizorske institucije, koje su zadužene za implementaciju ovog zakonskog rješenja, razmatrao primjenljivost određenih rješenja u nastojanju da se dode do finalnog i unaprijeđenog teksta. Predstavnici ovih državnih institucija iznijeli su detaljna obrazloženja predloga normativnih rješenja koja su uputila Odboru, od kojih je značajan dio prihvaćen.

Nakon deset održanih sjednica, Radni odbor 5 je utvrdio radnu verziju Nacrta zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, koja je dostavljena Odboru za sveobuhvatnu reformu izbornog i drugog zakonodavstva, uz napomenu da radna verzija Nacrta zakona sadrži usaglašene odredbe predloga rješenja, sa alternativnim predlozima, odnosno sistematizovanim skupom rješenja, kao i pojedinim otvorenim pitanjima. Takođe, radna verzija Nacrta zakona je upućena ekspertima OEBS/ODIHR-a, sa ciljem davanja mišljenja na usaglašene predloge, alternativna rješenja i otvorena pitanja sadržana u tekstu predloženih rješenja.

III. USAGLAŠENOST ZAKONA SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije niti potvrđene međunarodne konvencije sa kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U cilju ostvarivanja zakonitosti i javnosti poslovanja političkih subjekata, kao i jačanja povjerenja građana u izborni proces, ovim zakonom se uređuju način sticanja i obezbjeđivanja finansijskih sredstava za redovan rad i izbornu kampanju političkih subjekata, zabrane i ograničenja raspolaganja državnom imovinom, fondovima i javnim ovlašćenjima u toku kampanje i kontrola, nadzor i revizija finansiranja i finansijskog poslovanja političkih subjekata. Ovim zakonom su, između ostalog, usvojeni zahtjevi rodne ravnopravnosti u vezi sa raspodjelom budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini i skupštinskim opština srazmjerno broju izabranih predstavnika manje zastupljenog pola. Takođe, zakonom se uređuje kontrola finansiranja političkih subjekata i izbornih kampanja i nadzor nad sprovođenjem, od strane Agencije za sprječavanje korupcije, dok značajnu novinu predstavlja vršenje revizije, od strane Državne revizorske institucije, na osnovu procijenjenog rizika i kriterijuma iz Uputstva o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti, kao i obaveza Državne revizorske institucije da, u četvorogodišnjem periodu, izvrši reviziju godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja svih političkih subjekata koji imaju parlamentarni status na državnom i lokalnom nivou.

Zakon je sistematizovan kroz deset poglavlja: I. Osnovne odredbe; II. Finansiranje redovnog rada političkih subjekata; III. Finansiranje izborne kampanje za izbor poslanika i odbornika; IV. Finansiranje izborne kampanje kandidata za izbor Predsjednika Crne Gore; V. Zabrane i ograničenja; VI. Finansijsko poslovanje političkog subjekta; VII. Podnošenje i objavljivanje izvještaja; VIII. Nadzor; IX. Kaznene odredbe; i X. Prelazne i završne odredbe. Sva navedena poglavlja predstavljaju tematski i funkcionalno zaokružene cjeline, koje određuju posebne oblasti u zakonu.

I. Osnovne odredbe obuhvataju predmet uređenja ovog zakona, pojedinačno definisanje političkih subjekata (politička partija, koalicija, grupe birača i kandidat za izbor Predsjednika Crne

Gore), kao i definisanje izborne kampanje, u smislu da izborna kampanja predstavlja skup aktivnosti političkog subjekta od dana raspisivanja izbora do dana proglašenja konačnih rezultata izbora i definisanje redovnog rada, kao skupa aktivnosti političkog subjekta koje se ne odnose na izbornu kampanju. Zakon, takođe, u ovom dijelu, predviđa da izvori finansiranja mogu biti javni i privatni, dok kontrolu finansiranja vrši Agencija za sprječavanje korupcije. Javni izvori predstavljaju sredstva koja se izdvajaju iz budžeta Crne Gore i budžeta lokalne samouprave, dok privatne izvore čine: članarine, prilozi, legati i zaduživanje kod banaka i drugih finansijskih institucija u Crnoj Gori. Novina, u ovom dijelu, odnosi se na uplatu članarine, koju je član političke partije dužan da vrši sa svog tekućeg računa, kao i na uplatu priloga, koji može da se primi isključivo preko žiro računa političkog subjekta. Takođe, predviđa se zabrana sticanja udjela ili akcije u privrednom društvu, kao i sticanja prihoda od promotivne ili komercijalne djelatnosti.

Budžetska sredstva se mogu koristiti za finansiranje redovnog rada političkih subjekata i troškova izborne kampanje, te pravo na budžetska sredstva za finansiranje redovnog rada ima politički subjekt koji učestvuje na izborima i osvoji najmanje jedan poslanički, odnosno odbornički mandat, dok pravo na budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje za izbor poslanika i odbornika, kao i izbor Predsjednika Crne Gore ima podnositac potvrđene i proglašene izborne liste, odnosno kandidature za izbor predsjednika Crne Gore.

Uređeno je pitanje obezbjeđenja poslovnih prostorija za poslaničke klubove od strane Skupština Crne Gore, kao i poslovnih prostorija za redovan rad parlamentarnih političkih subjekata od strane organa zaduženog za poslove imovine, dok sredstva za poslovne prostorije odborničkih klubova i za finansiranje nadoknade sekretara odborničkog kluba obezbjeđuje skupština jedinice lokalne samouprave, odnosno, organ zadužen za poslove imovine.

II. Finansiranje redovnog rada političkih subjekata uređeno je na način da troškovi redovnog rada političkih subjekata predstavljaju troškove koji proističu iz obavljanja redovnog rada. Značajna novina odnosi se uvođenje novih kriterijuma za mehanizam raspodjele budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada političkih subjekata u Skupštini, odnosno skupštinsama opština, na način što se predviđena sredstva u visini od 20% raspodjeljuju se u jednakim iznosima političkim subjektima koji su osvojili mandate u Skupštini odnosno skupštinsama opština, a ostalih 60% sredstava, srazmjerno ukupnom broju poslaničkih, odnosno odborničkih mandata koja imaju u trenutku raspodjele, dok se ostalih 20% raspodjeljuju u jednakim iznosima političkim subjektima u Skupštini, odnosno skupštinsama opština, srazmjerno broju izabranih predstavnika manje zastupljenog pola. Takođe, dodatno je predviđena raspodjela budžetskih sredstava za redovno finansiranje ženskih organizacija u političkim partijama u Skupštini odnosno skupštinsama opština. Ova novina predstavlja značajan iskorak ka jačanju promocije manje zastupljenog pola, odnosno povećanju učešća žena u političkom životu. Kao značajno, predviđa se da Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, navedena sredstva mjesечно prenosi političkom subjektu, do petog u mjesecu za prethodni mjesec i opredijeljeni iznos sredstava, kao i iznos neizmirenih sredstava objavljuje na svojoj internet stranici, takođe do petog u mjesecu za prethodni mjesec.

Kada je riječ o finansiranju redovnog rada političkih subjekata iz privatnih izvora, novina se odnosi na povećanje iznosa koji može uplatiti fizičko odnosno pravno lice na godišnjem nivou.

III. Finansiranje izborne kampanje za izbor poslanika i odbornika

Ovim poglavljem je definisano da troškovi izborne kampanje predstavljaju troškove političkog subjekta koji proističu iz sprovođenja izborne kampanje na teritoriji na kojoj su raspisani izbori, a koji se odnose na: predizborne skupove, reklamne spotove i reklamni materijal, medijsko predstavljanje, oglase i publikacije, istraživanja javnog mnjenja, angažovanje opunomoćenih predstavnika političkog subjekta u prošireni sastav organa za sprovođenje izbora, režijske troškove i opštu administraciju, kao i troškove prevoza u periodu izborne kampanje. Takođe, predviđeno je da, kada dva ili više političkih subjekata podnesu zajedničku listu, ukupni troškovi od strane tog političkog subjekta obuhvataju i troškove svih pojedinačnih političkih subjekata koji su podnijeli listu od početka kampanje do datuma podnošenja liste.

Novine u ovom poglavlju odnose se na finansiranje izborne kampanje iz sredstava sa redovnog računa, u smislu da politički subjekt koji ima sredstava na svom redovnom računu može donijeti odluku da sredstva prikupljena za redovan rad političkog subjekta koristi za izbornu kampanju, na osnovu posebne odluke koju dostavlja Agenciji, i moraju biti uplaćena na poseban račun za finansiranje izborne kampanje. Ako na posebnom računu za finansiranje izborne kampanje, nakon izmirenja svih obaveza, ostanu neutrošena sredstva politički subjekat je dužan da do zatvaranja posebnog računa sredstva prenese na svoj redovni račun. Korišćenje sredstava sa posebnog računa koja su prikupljena za finansiranje izborne kampanje, ograničeno je isključivo za podmirenje troškova izborne kampanje.

Budžetska sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje za izbor poslanika i odbornika obezbjeđuju se u godini u kojoj se održavaju redovni izbori i to u iznosu od 0,25% planiranih ukupnih budžetskih sredstava, umanjenih za sredstva kapitalnog budžeta i budžeta državnih fondova (tekući budžet), za godinu za koju se budžet donosi. Od tog iznosa, 20% se raspodjeljuju političkim subjektima u jednakim iznosima, u roku od osam dana od isteka roka za dostavljanje izbornih lista., dok se 80% raspodjeljuju političkim subjektima koji su osvojili mandate, srazmerno broju osvojenih mandata. Visina sredstava iz privatnih izvora, koji politički subjekti mogu da prikupe za finansiranje troškova izborne kampanje za izbor poslanika i odbornika ne može preći tridesetostruki iznos sredstava koja mu pripadaju u skladu sa ovim zakonom. Politički subjekt može prikupljati sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje iz privatnih izvora samo u vrijeme trajanja izborne kampanje.

Takođe, propisuje se obaveza političkom subjektu da otvorí poseban žiro račun, kao i da se sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju na taj račun i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa tog računa. U slučaju kada dva ili više političkih subjekata podnesu zajedničku listu (koalicija), sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju se na poseban račun jednog od političkih subjekata, kojeg sporazumno odrede, o čemu obavještavaju Agenciju. Drugi slučaj odnosi se na politički subjekt grupu birača, čiji žiro račun otvara fizičko lice koga sporazumno odrede, na osnovu međusobnog ugovora koji dostavljaju

Agenciji. Takođe, propisana je obaveza zatvaranja posebnog žiro računa, uz obavezu dostavljanja dokaza Agenciji o zatvaranju ovog računa.

Značajna novina u ovom poglavlju predstavlja obaveza političkog subjekta, koji započne izbornu kampanju i otvorit će poseban žiro račun prije potvrđivanja izborne liste, da vrati neutrošena sredstva uplatiocima srazmjerno uplaćenom iznosu ili da ih uplati u državni budžet, u slučaju da: odustane od podnošenja izborne liste, povuče izbornu listu, nadležna izborna komisija donese rješenje o odbacivanju izborne liste koju je podnio ili ukoliko nadležna izborna komisija donese rješenje kojim se odbija proglašenje izborne liste koju je podnio.

Politički subjekt odreduje lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja, narednog dana od dana potvrđivanja izborne liste. Takođe, predviđena je odgovornost odgovornog lica političkog subjekta grupe birača, odnosno odgovornog lica u koaliciji, za dostavljanje izvještaja i poštovanje obaveza, zabrana i ograničenja propisanih ovim zakonom.

IV. Finansiranje izborne kampanje kandidata za izbor Predsjednika Crne Gore

Za pokriće dijela troškova izborne kampanje kandidata za izbor predsjednika Crne Gore obezbjeđuju se sredstva u iznosu od 0,07% planiranih ukupnih budžetskih sredstava za godinu za koju se budžet donosi i raspodjeljuju se na način što se, u slučaju održavanja samo jednog izbornog kruga, 20% raspodjeljuje svim kandidatima kojima je utvrđena kandidatura, u jednakim iznosima i 80% kandidatima koji su osvojili preko 3% glasova, proporcionalno procentu osvojenih glasova. U slučaju održavanja dva izborna kruga, 20% se raspodjeljuje svim kandidatima kojima je utvrđena kandidatura, u jednakim iznosima, 40% kandidatima koji su osvojili preko 3% glasova, proporcionalno procentu osvojenih glasova i 40% obojici kandidata, proporcionalno procentu osvojenih glasova. Raspodjela ovih sredstava vrši se nakon objavljivanja konačnih rezultata izbora, u roku od sedam dana od dana dostavljanja Agenciji izvještaja o sredstvima prikupljenim i utrošenim za izbornu kampanju, sa proratnom dokumentacijom.

Visina sredstava iz privatnih izvora koja kandidat za izbor Predsjednika Crne Gore prikupi za finansiranje izborne kampanje ne može preći ukupan iznos sredstava predviđenih za finansiranje kampanje iz javnih izvora i mogu se prikupljati samo u vrijeme trajanja izborne kampanje. Novina se odnosi na povećanje iznosa koji može uplatiti fizičko odnosno pravno lice na godišnjem nivou. Takođe, u svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje troškova izborne kampanje kandidat za izbor Predsjednika Crne Gore otvara poseban žiro račun kod institucije ovlašćene za poslove platnog prometa i taj račun se ne može koristiti u druge svrhe. Sva sredstva namijenjena za finansiranje izborne kampanje i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa tog računa. Kao izuzetak, predviđena je obaveza otvaranja posebnog računa ako kandidat započne izbornu kampanju prije potvrđivanja kandidature, odnosno utvrđivanja liste kandidata. Nadalje, propisano je da troškovi izborne kampanje ne smiju preći iznos sredstava koji kandidatu pripadaju iz privatnih i javnih izvora. Obaveza zatvaranja posebnog računa propisana je u roku od 90 dana od dana objavljivanja konačnih rezultata izbora, uz dostavljanje obavještenja i dokaza o zatvaranju računa Agenciji. Kandidat za izbor Predsjednika Crne Gore je dužan da odredi lice odgovorno za namjensko trošenje sredstava i za podnošenje izvještaja, kao i da njegov potpis deponuje kod

institucije ovlašćene za poslove platnog prometa.

V. Zabrane i ograničenja

Političkim subjektima je utvrđena zabrana primanja materijalne i finansijske pomoći i nenovčanih priloga od: drugih država, privrednih društava i pravnih lica van teritorije Crne Gore, fizičkih lica i preduzetnika koja nemaju biračko pravo u Crnoj Gori, anonimnih darodavaca, javnih ustanova, pravnih lica i privrednih društava sa učešćem državnog kapitala, sindikata, vjerskih zajednica i organizacija, nevladinih organizacija, kazina, kladionica i drugih priredivača igara na sreću. Zabranjeno je pravosnažno osuđenom licu za krivično djelo sa elementima korupcije i organizovanog kriminala da finansira političkog subjekta, a politički subjekti se ne mogu zaduživati kod fizičkih lica. Takođe, zabranjeno je davanje priloga od strane pravnih lica, privrednih društava i preduzetnika i sa njima povezanim pravnim i fizičkim licima, koji su, na osnovu ugovora sa nadležnim organima vršili poslove od javnog interesa ili su zaključili ugovor u postupku javnih nabavki, u periodu od dvije godine koji prethodi zaključivanju ugovora, za vrijeme trajanja tog poslovnog odnosa, kao i dvije godine nakon prestanka tog poslovnog odnosa. Priloge ne može davati fizičko i pravno lice u odnosu na koje je poreski organ pokrenuo postupak prinudne naplate, kao ni pravno lice koje, u trajanju od tri mjeseca, nije izmirilo dospjele obaveze prema zaposlenima.

Novina u ovom dijelu odnosi se na zabranu obećavanja ili stavljanja u izgled političke ili bilo kakve druge protivsluge, privilegije ili lične koristi fizičkom ili pravnom licu radi pribavljanja finansijske, materijalne ili nenovčane podrške političkom subjektu. Zabranjeno je davanje priloga trećih lica (posrednika), kao i prikrivanje privatnih izvora finansiranja i iznosa sakupljenih iz privatnih izvora finansiranja.

Zakon propisuje zabranu vršenja bilo kog oblika pritiska na pravna lica, privredna društva i fizička lica prilikom prikupljanja priloga. Zabranjena je upotreba državnih sredstava ukoliko se isti uslovi ne obezbijede svim učesnicima u izbornom procesu, kao i distribucija propagandnog materijala i prikupljanje potpisa podrške za predaju izborne liste i kandidature u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama, državnim fondovima i privrednim društvima čiji je osnivač ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave. Takođe, zabranjeno je plaćeno reklamiranje u Crnoj Gori državnih organa i organa lokalne samouprave, javnih preduzeća, javnih ustanova i državnih fondova koje na bilo koji način može favorizovati političke subjekte ili njihove predstavnike u toku izborne kampanje.

Nadalje, propisano je ograničenje upotrebe državnih sredstava na način što je državnim i lokalnim budžetskim potrošačkim jedinicama, osim Državnoj izbornoj komisiji i opštinskim izbornim komisijama, zabranjena mjesecna potrošnja veća od prosječne mjesecne potrošnje u prethodnih šest mjeseci od dana raspisivanja do dana održavanja izbora. Ukoliko se izbori održavaju u prvoj polovini godine, zabranjena je mjesecna potrošnja budžetskim potrošačkim jedinicama veća od iznosa određenih mjesecnim planom potrošnje koji utvrđi Ministarstvo finansija ili organ lokalne uprave na početku fiskalne godine. Takođe, od dana raspisivanja do

dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon održavanja izbora sve budžetske potrošačke jedinice, na državnom i lokalnom nivou, su dužne da, sedmodnevno, na svojoj internet stranici objavljaju analitičke kartice sa svih računa koje imaju u svom posjedu i dostavljaju ih Privremenom odboru i Agenciji.

Novina je zabrana privrednim društvima čiji je osnivač ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave, da, osim u određenim slučajevima, ustupaju mehanizaciju i opremu trećim licima na upotrebu bez posebne odluke i bez ugovora sa naknadom, u periodu od šest mjeseci prije roka predviđenog za održavanje izbora, uz obavezu da sve odluke, ugovore i naloge za upotrebu mehanizacije i opreme van osnovne djelatnosti, objave na zvaničnoj internet stranici i dostave Agenciji i Privremenom odboru.

Zakonom je definisana transparentnost socijalnih davanja i budžetskih rashoda.

Zabrana vršenja otpisa dugova je definisana na način što je u periodu od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, kao i mjesec dana nakon izbora, pravnim licima čiji je osnivač, djelični ili većinski vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave zabranjeno da vrše otpis dugova građanima, uključujući račune za utrošenu električnu energiju, vodu, kao i račune za sve vrste javnih usluga. Novina se odnosi na zabranu uvođenje novih ili jednokratnih subvencija za struju i subvencija u plaćanju komunalnih usluga, u godini u kojoj se održavaju redovni izbori i u slučaju prijevremenih izbora u periodu od dana njihovog raspisivanja do dva mjeseca od utvrđivanja konačnih rezultata izbora, kao i zabrana otpisa obaveza po osnovu oprosta PDV-a, ostalih poreza i parafiskalnih dažbina, u periodu od raspisivanja izbora do dva mjeseca nakon utvrđivanja konačnih rezultata izbora.

Javni funkcioneri, osim štićene ličnosti, ne mogu koristiti službena vozila u periodu izborne kampanje, osim u slučajevima službene potrebe. Zapošljavanje i angažovanje zaposlenih lica ograničeno je na način što se, od dana raspisivanja do dana održavanja izbora, u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama i državnim fondovima, mogu izuzetno zaposliti lica na određeno vrijeme, odnosno zaključiti ugovor za obavljanje privremenih i povremenih poslova, radi obezbjeđivanja neometanog i redovnog odvijanja i funkcionisanja procesa rada tih organa, samo na osnovu odluke nadležnog organa ovih subjekata, ako je to predviđeno aktom o sistematizaciji radnih mesta, uz obavezu da se sve odluke o zapošljavanju dostavljaju Agenciji, koja ih objavljuje na svojoj internet stranici. Zabrana se odnosi na angažovanje, u toku radnog vremena, na aktivnostima izborne kampanje javnim funkcionerima, izuzev poslanicima i odbornicima, i zaposlenim u državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave, organima lokalne uprave, javnim preduzećima, javnim ustanovama i državnim fondovima.

Posebno je propisano da će Agencija, posebnim aktom, urediti način vršenja kontrole primjene odredbi iz poglavlja Zabrane i ograničenja. Novina se odnosi na propisivanje obaveze Agenciji da ovim posebnim aktom uredi redovne, proaktivne provjere poštovanja zakona od strane državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, organa lokalne uprave, javnih preduzeća, javnih ustanova, državnih fondova i privrednih društava koje su u potpunom ili

djelimičnom vlasništvu države ili jedince lokalne samouprave, dok se svi navedeni subjekti, sistemom slučajnog izbora, biraju za reviziju usklađenosti na osnovu rizika.

Propisuje se obaveza da analitičke kartice sadrže precizne i potpune informacije najmanje o sljedećim kategorijama: budžetska linija, transakcioni broj, primalac/platilac, kao i registracioni broj kad je u pitanju pravni subjekat (poreski identifikacioni broj – PlB), iznos i datum. Takođe, u roku od tri dana od dana dostavljanja, Agencija na svojoj internet stranici objavljuje sve dostavljene akte, podatke i dokumenta.

VI. Finansijsko poslovanje političkog subjekta

U ovom Poglavlju, definisano je da prihodi koje politički subjekt stekne podliježu oporezivanju, osim članarine i priloga. Politički subjekt je dužan da vodi računovodstvenu evidenciju o prihodima, imovini i rashodima po porijeklu (posebno za sredstva iz javnih i privatnih izvora), visini i strukturi prihoda, imovine i rashoda, u skladu sa propisom koje će Ministarstvo finansija donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Politički subjekt podnosi završni račun i godišnji konsolidovani finansijski izvještaj organu uprave nadležnom za vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika, Državnoj revizorskoj instituciji i Agenciji, najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu, zajedno sa finansijskim izvještajima i izvještajima o imovini svih pravnih lica i privrednih društava koje je osnovao ili u kojima ima vlasnički udio, koji obuhvata i izbornu kampanju i redovan rad.

U odnosu na navedeno, politički subjekt je dužan da navede tačne i potpune podatke i da ih dostavi u štampanoj i elektronskoj formi na obrascu koji utvrđi Ministarstvo, što Agencija objavljuje na svojoj internet stranici, u roku od sedam dana od dana prijema.

Propisuje se i obaveza političkom subjektu da uredi način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja, kao i da odredi lice odgovorno za finansijsko poslovanje, propiše način ostvarivanja uvida člana subjekta u prihode i rashode i doneše finansijski plan i program rada do kraja tekuće za narednu godinu.

VII. Podnošenje i objavljivanje izvještaja

U ovom poglavlju je definisana obaveza političkog subjekta da sačini izvještaj o porijeklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora za izbornu kampanju i podnese Agenciji, sa pratećom dokumentacijom, u roku od 30 dana od dana održavanja izbora. Izvještaj se dostavlja u štampanoj i elektronskoj formi, na obrascu koji utvrđi Agencija i njima se iskazuju ukupno prikupljena sredstva, odvojeno za budžetska sredstva i sredstva iz privatnih izvora. Uz navedene izvještaje, dostavljaju se i izvodi iz banke koji prikazuju sve prihode i rashode sa tih računa, u periodu od njihovog otvaranja do dana podnošenja izvještaja sa dokumentacijom.

Kandidat za izbor Predsjednika Crne Gore Agenciji dostavlja izvještaj o prihodima i imovini, za sebe, bračnog ili vanbračnog supružnika i djecu ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, u roku od 15 dana od dana podnošenja kandidature, na način i obrascu propisanom od strane Agencije. Takođe, propisana je obaveza političkog subjekta da, petnaestodnevno u toku

izborne kampanje, dostavlja Agenciji izvještaj o prilozima pravnih i fizičkih lica, na obrascu koji propisuje Agencija.

Sve navedene izvještaje Agencija objavljuje na svojoj internet stranici, najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema.

Pet dana prije dana održavanja izbora politički subjekt dostavlja Agenciji privremeni izvještaj o troškovima izborne kampanje, na obrascu koji propisuje Agencija i koji je dužna da objavi na svojoj internet stranici u roku od 24 časa od časa prijema.

VIII. Nadzor nad sprovodenjem ovog zakona, u okviru nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, vrši Agencija, dok Državna revizorska institucija vrši reviziju godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja političkih subjekata na osnovu procijenjenog rizika i kriterijuma iz Uputstva o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti. Kao novina, predviđena je obaveza vršenja revizije godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja svih političkih subjekata koji imaju parlamentarni status na državnom i lokalnom nivou, u četvorogodišnjem periodu.

Postupak u kome se odlučuje da li postoji povreda ovog zakona i izriču mjere u skladu sa ovim zakonom pokreće Agencija, po službenoj dužnosti, na osnovu sopstvenih saznanja ili prijave fizičkog ili pravnog lica, o čemu donosi odluku i obavještava podnosioca prijave, u pisanoj formi. Podnosiocu prijave Agencija garantuje zaštitu anonimnosti. Agencija propisuje način i postupak prijavljivanja i rješavanja prigovora podnijetih u toku izborne kampanje zbog sumnje u postojanje povreda ovog zakona, dok o pokretanju postupka obavještava političkog subjekta.

Nadalje, propisano je da postupak pred Agencijom vodi direktor Agencije preko lica koje ovlasti Agencija, koje je dužno da, po službenoj dužnosti, pribavi podatke i obavještenja o činjenicama koje su neophodne za vođenje postupka i odlučivanje, o kojima službenu evidenciju vode nadležni državni organi, organi državne uprave, organi lokalne uprave i lokalne samouprave, odnosno javna preduzeća, privredna društva, ustanove ili druga pravna ili fizička lica, koja su dužna da, u roku i na način koji odredi Agencija, dostave tražene podatke i obavještenja, odnosno stave na uvid traženu dokumentaciju u skladu sa zakonom.

Sprovodenje kontrole i nadzora propisano je na način da su, u toku trajanja izborne kampanje, politički subjekti dužni da vode i redovno ažuriraju evidencije o sredstvima prikupljenim iz privatnih izvora i troškovima izborne kampanje, dok je Agencija dužna da redovno prikuplja podatke o svim aktivnostima političkih subjekata vezano za utrošena sredstva za finansiranje troškova izborne kampanje.

Kontrolu i nadzor obračuna nenovčanih priloga, plaćenog medijskog oglašavanja, zabrane finansiranja političkih subjekata ili vođenja kampanja u njihovo ime i ostalih zabrana i ograničenja propisanih zakonom sprovodi Agencija, nakog čega izrađuje izvještaj, koji objavljuje na svojoj internet stranici, 60 dana od dana proglašenja konačnih rezultata izbora.

Agencija je dužna da podnese prijavu ili inicijativu nadležnom organu, ako, tokom sprovodenja kontrole ili nadzora, pribavi podatke koji upućuju na nepravilnosti ili kršenja zakona.

Agencija izriče mjeru upozorenja političkom subjektu ako u postupku kontrole utvrdi nedostatke koji se mogu ukloniti. Agencija podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka

pred nadležnim sudom ako politički subjekt ne postupi po mjeri upozorenja ili se radi o kršenju ovog zakona čiji se nedostaci ne mogu otkloniti.

Agencija može izreći političkom subjektu mjere potpunog ili djelimičnog gubitka prava na prenos budžetskih sredstava za finansiranje izborne kampanje ili mjeru obustave prenosa budžetskih sredstava za finansiranje izborne kampanje, u skladu i na način propisan ovim zakonom, u slučaju kršenja odredaba ovog zakona koje se odnose na finansiranje izborne kampanje.

Agencija može izreći političkom subjektu mjeru obustave prenosa budžetskih sredstava za finansiranje redovnog rada ili mjeru gubitka ovih sredstava, u skladu i na način propisan ovim zakonom, u slučaju kršenja odredaba ovog zakona koje se odnose na finansiranje redovnog rada političkog subjekta.

Sve navedene odluke Agencije, koje se odnose na mjere upozorenja, su konačne protiv njih se može pokrenuti upravni spor. Takođe, ove odluke Agencija dostavlja Ministarstvu, odnosno organu lokalne uprave.

Sredstva prikupljena suprotno ovom zakonu oduzeće se u skladu sa Zakonom o prekršajima. Državna revizorska institucija vrši reviziju godišnjih konsolidovanih finansijskih izvještaja, na osnovu koje daje mišljenje i preporuke za otklanjanje nepravilnosti i preduzima druge mjere, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim su utvrđena prava, obaveze i način rada te institucije.

IX. Kaznene odredbe

Kaznenim odredbama definišu se prekršaji i novčane kazne za: pravno lice (u iznosu od 5.000 eura do 20.000 eura); odgovorno lice u pravnom licu (od 500 eura do 2.000 eura); politički subjekt (u iznosu od 5.000 eura do 20.000 eura i u iznosu od 10.000 eura do 20.000 eura); odgovorno lice u političkom subjektu (od 500 eura do 2.000 eura); odgovorno lice Agencije (od 500 eura do 2.000 eura); odgovorno lice u državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, javnom preduzeću, javnoj ustanovi, državnom fondu i privrednom društvu čiji je osnivač i/ili većinski ili djelimični vlasnik država ili jedinica lokalne samouprave (od 200 eura do 2.000 eura); kandidata za izbor Predsjednika Crne Gore (od 1.000 eura do 2.000 eura); fizičko lice (od 500 eura do 2.000 eura); i za preduzetnika (od 200 eura do 4.000 eura).

Novina se odnosi na produženje roka zastarjelosti prekršajnog gonjenja, u smislu da se prekršajni postupak ne može se pokrenuti ako proteknu tri godine od dana kad je prekršaj izvršen, kao i da zastarjelost prekršajnog gonjenja nastaje u svakom slučaju kad protekne šest godina od dana kad je prekršaj izvršen.

X. Prelazne i završne odredbe.

Prelaznim i završnim odredbama definisan je rok za donošenje podzakonskih akata za sprovodenje ovog zakona od strane Državne izborne komisije, Ministarstva finansija i Agencije za sprječavanje korupcije (30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona). Propisana je obaveza

političkih partija da usaglase svoje poslovanje sa ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Propisana je obaveza da Ministarstvo, odnosno organ lokalne uprave, u postupku predviđenom ovim zakonom, uplati sva obračunata, a neizmirena sredstva iz budžeta Crne Gore, odnosno budžeta lokalne samouprave, koja nijesu prenesena političkim subjektima do dana stupanja na snagu ovog zakona, a najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Istekom mandata Privremenog odbora poslove iz njegove nadležnosti preuzeće radno tijelo Skupštine nadležno za poslove antikorupcije.

Sva navedena poglavља ovog zakona predstavljaju tematski i funkcionalno zaokružene cjeline, koje određuju posebne oblasti u zakonu.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.